Telefonas: LACKAWANNA 5529.

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

No. 2 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. Yew York, N. Y., Sausio (January) 9, 1925. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875 Vol. XVI

Herriot'as Užgiria Imperializmą

Italijos Fasistai Duksta

Lenkai Rodo Savo Kumštį Latviams

PRANCIJOS PREMIERAS HERRIOTAS UŽGIRIA IMPERIALIZMĄ.

Kaunas, gruodžio 20 d. (Musų koresp.). — Šiomis dienomis Elta paskelbė gautą atsakymą iš Ambasadorių Konferencijos pirmininko, kuriuo yra Prancijos socialistų vadas ir dabartinis premieras Herriotas, į Lietuvos notą, kaipo atsakymą Ambasadorių Konferencijai į jos pasiulymą pereitų metų birželio 2 d. užmegsti santykius su Varšava. Savo atsakyme p. Herriotas pažymi mandagiai, bet tvirtai, jog viskas, kas reikėtų Lietuvos nusistatymu išspręsti, jau esą galutinai ambasadorių išspręsta ir Tautų Sąjungos pripažinta. Todel esą Lietuvai belieka tik pa klausyti padarytų ambasadorių notoje iš birž. 2 d. patarimų ir tuč tuojaus užmegsti santykius su Varšava. Vadinasi, ir socialistų vadas Herriotas tvirtai užgiria savo pirmtakunų padarytus imperialistinius žygius ir Vilniaus klausimą laiko galutinai išspręstu.

ITALIJOS FAŠISTAI PUOLA SAVO PRIEŠUS.

Italijos fašistų vadui premieriui Mussoliniui parlamente pareiškus, kad jis „apvalis Italijos politinę padėtį į 48 val." ir kad esą „tik jėga gali sunaikinti jėgą", visoje Italijoje padidėjo fašistų dukimas, kuris kelios dienos atgal buvo pasireiškęs ir visomis išgalėmis jie puola savo politinius priešus. Daugelyje vietų įvykę net ginkluotų susirėmimų tarpe fašistų ir opozicijos šalininkų, kuriuose keliolika žmonių užmušta ir daug sužeistų. Net fašistų kontroliuojama policija neteisėtai įsilaužia į ramių piliečių, kurie yra laikomi fašistų priešais, namus ir daro kratas. Sukonfiskuota 23 opozicijos laikraščiai ir dedama visų pastangų, kad galutinai nugalėjus fašizmo priešus. Yra manoma, kad bus paskelbta visoj Italijoj karo padėtis.

LENKAI RODO SAVO KUMŠTĮ LATVIAMS.

Rygos žinios skelbia, kad Latvijos politinė apsauga gavo žinių, jog lenkų tautybės Latvijos piliečiai įteikė Lenkijos valdžiai memorandumą, kuriuo prašoma daryti visų galymų žygių, kad šešis Latgalijos valsčius „grąžinus" Lenkijai. Atsiėmus tuos valsčius esą butų galima varyti agitacija visai Latgalijai „atgauti". Vėliaus pasiųstas to memorandumo papildymas. Taipgi esą Lenkijos užsienių reikalų ministeris Skrzynskis pranešęs seime, kad visi sienų ginčai su Latvija bus išrišti pasirašius arbitražo sutartį. Vadinasi, lenkai laiko dar galutinai nenustatytą Lenkijos-Latvijos sieną. Kažin, ar ir šita lenkų kumštis latvių neįtikins apie lenkų „draugingumą" linkui savo kaimynų?

ŽUVO GAISRE 8 KUDIKIAI.

Montrealoj, Kanadoj, sausio 3 d. anksti ryte kilo du dideli gaisrai ir kadangi žmonės dar miegojo, tad nesuspėjo laiku išbėgti iš degančių namų ir gaisruose žuvo 9 ypatos, kurių yra 8 vaikai. Taipgi pirmomis dienomis šių metų įvyko visa eilė didelių gaisrų ir Jung. Valst. miestuose, kuriuose žuvo irgi keliolika ypatų.

ŽYMIAI SUMAŽINTA SKOLOS.

Vašingtono valdiškos žinios skelbia, kad 1924 m. sumažinta Jung. Valst. valstybinės skolos $935,434,706. Rugpiučio mėn., 1919 m. Jung. Valst. valstybinės skolos siekė $26,596,068,497 ir nuo to laiko minėtų skolų atmokėta arti 6 bil. dol., nes šių metų pradžioje valstybinės skolos siekė $20,978,632,700. Pereitais metais Jung. Valst. piliečiai sumokėjo $1,773,509,732 taksų nuo įeigų ir uždarbio, arba apie 21 mil. dol. mažiau, negu 1923 m.

ESTAI KALTINA MASKVĄ.

Rygos žinios skelbia, kad Estijos valdžia oficialiai kaltina Maskvą už įvykusį Estijos komunistų sukilimą. Taipgi esą susekta nauji komunistų propagandos lizdai ir naujai suareštuota 50 komunistų. Socialdemokratai pasiuntę raštą Antrąjam Internacionalui, kuriame tikrina, kad Rusijos sovietų armija ir laivynas buvo gatavai prirengta veikimui, kad pagelbėjus sukilėliams. Taipgi du Estijos parlamento nariai išstojo iš komunistų bloko parlamente, pareikšdami, kad jie priešingi tokiems komunistų veiksmams.

SUSIRINKO VOKIETIJOS REICHSTAGAS.

Sausio 5 d. susirinko Vokietijos reichstagas, kad susiorganizavus darbui. Vienok iki šiol nepavyko partijoms susiblokuoti ir todel nesudarus jokios didžiumos ir visa politinė padėtis yra pakrikusi. Kancleris Marksas deda visų pastangų sudaryti nors nepartinį kabinetą, vienok esą jam tas nelabai vyksta.

PRANAŠAUJA VAIKŲ DARBO ĮSTATYMO ŽLUGIMĄ.

Naujasis Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green išleido atsišaukimą į visus darbininkus, kad jie kovotų už ratifikavimą kudikių darbui reguliuoti įstatymo, nes tai esą Federacijos tykslas. Vienok tuo patim laiku šio įstatymo priešininkai drąsiai tikrina, kad šis svarbus įstatymas bus atmestas.

TROCKIS RENGIASI GINTIS.

Maskvos žinios skelbia, kad iki šiol Trockis buvo Maskvoje aštriai „čekos" dabojamas ir esą greitu laiku apleis Maskvą sava valia. Vienok vėlesnės iš tų pačių šaltinių žinios skelbia, kad jis rengiasi stoti prieš savo kaltintojus ir atsakyti į visus jam daromus užmetimus. Taipgi esą komunistų partija bijosi Trockį išmesti iš partijos, nes gali kilti susikirtimas pačioje partijoje ir net gali sukilti kariuomenė, jei jis butų prievarta išsiųstas iš Maskvos.

PRANAŠAUJA GERUS LAIKUS.

Jung. Valst. Prekybos Sekretorius Hoover tikrina, kad šie 1925 metai Jungtinių Valstijų gyvenime bus geriausi, negu by kurie metai buvo nuo pat karo pabaigos. Esą nesimato jokių kliučių prekybos, pramonės, industrijos ir ukininkystės produkcijai klestėti ir todel busią labai geri laikai. Didieji valdininkai visuomet taip tikrina, bet labai retai jų toki pranašavimai išsipildo.

NEW YORKO GUBERNATORIAUS KALBA.

Sausio 1 d. New Yorko gubernatorius Alfred E. Smith, užimdamas trečio termino gubernatoriaus urėdą, pasakė įžymią prakalbą. Jis pareiškė, kad jo administracija bus nepartinė ir jis pirmiausiai rupinsis valstijos ir visuomenės reikalais. Jo šitą kalbą net republikonų laikraščiai lygina prie pasakytųjų garsiojo Linkolno kalbų.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Oro ekspertai tikrina, kad visos žemės atmosfera yra nepaprastai sujudus ir sudaro visuose pasaulio kraštuose dideles audras ir kitus nepaprastus oro judėjimus.

— New Yorko valstijos legislaturos republikoninė didžiuma nutariusi panaikinti judomųjų paveikslų cenzuros komisiją, tuo pačiu kartu panaikinant ir pačią cenzurą.

— Anglijoj jau ištekėjo 36% visų pasaulinio karo našlių. Vienok dar yra 2.215,000 našlių ir našlaičių žuvusių kare vyrų, kuriuos valdžia užlaiko.

— Viennos žinios skelbia, kad Čekoslovakija nustojus vadovybės Mažojoj Antantoj. Ta vadovybė dabar tekusi Jugoslavijai, kuri Balkanų valstybėms vadovauja kovoje prieš bolševikus.

— Vera Cruz mieste pasidavė paskutinis vadas pereito Meksikos sukilimo ir dabar tas sukilimas galutinai likviduotas.

— Londono žinios skelbia, kad Rusijos sovietų valdžia nupirkusi Fokkerio firmoje 100 karinių aeroplanų.

— Vašingtono žinios skelbia, kad Jung. Valst. armijos ekspertai išradę bombų mėtimui aeroplaną, kurio valdymui nereikalingas žmogus.

— Statistikų rinkėjai tikrina, kad 1924 m. įvairių rušių automobilių skaitlius Jung. Valst. siekia apie 17,700,179.

— Valdiški šaltiniai tikrina, kad 1924 m. visose Jung. Valstijose nulinčiuota tik 16 ypatų — visi negrai. Tai yra mažiausia skaitlinė nulinčiuotų žmonių Jung. Valst. vienais metais nuo to laiko, kai pradėta vesti linčiavimo statistikos.

— Maskvos žinios skelbia, kad sovietų valdžios Agrikulturos Departamentas nutaręs apgyvendinti ant ukių nemažiau 100,000 šeimynų, daugiausiai žydų.

— Tulas Jonas Childress iš Lincoln, Nebr., nubaudė savo arklį už pasibaidymą, pririšdamas tvarte ir išlaikė tenai jį 6 metus. Nors „kalinys" buvo šeriamas ir girdomas reguliariai, vienok sumažėjo svarume 600 svarų.

— Tulos statistikos skelbia, kad pereitais metais naujai pastatytų Jung. Valst. namų langų skaitlius siekia 54 bilionus.

— Pereitais metais New Yorko valstijoj buvo 19,459 įregistruotos naujos biznio kompanijos, kurių 5,467 yra nejudomos nuosavybės pirkimo ir pardavimo įstaigos.

— Berlyno žinios skelbia, kad buvusis Rusijos didysis kunigaikštis Nikalojus planuoja pulti Rusijos sovietų valdžią militariu budu. Jam šiame žygyje esą gelbėsią Prancija, Čekoslovakija, Lenkija ir Balkanų valstybės.

TĖVAS IR SUNUS.

Šis Kompozitoriaus Miko Petrausko paveikslas imtas jau po to, kai jis pasveiko po ištikusios jį nelaimės. Čionai drauge su Komp. Petrausku stovi jo sunus gimnazistas — Adakrys Petrauskas.

Iš Lietuvos Laikraščių

NUTEISĖ KLAIPĖDOS MAIŠTININKUS.

Lietuvos Kariuomenės Teismas užbaigė nagrinėti Klaipėdos maištininkų bylą ir išnešė tokį sprendimą: maištininkų vadas Fr. Blumenau nuteistas 12 m. sunkiųjų darbų kalėjimo, jo padėjėjas Herber Kessler 8 metams, kiti 2 po 2 met. 8 mėn., 2 po 1 metus, 3 po 1 metus 4 mėn. kalėjimo; 9 išteisinti.

Vokiečių vyriausybė del šio dalyko įteikusi Lietuvos vyriausybei protestą ir paminėjusi, jog šis procesas turėtų buti perduotas Aukščiausiam Klaipėdos teismui. Del pirmutinio Vokiečių valdžios protesto, jog šis procesas visai ne Kauno teismo kompetencijai atatinkąs, Lietuvos vyriausybė nepamainė savo nusistatymo.

AUKOS PAŽANGAI REMTI.

Realei Mariampolės gimnazijai remti Draugijon aukos plaukia gana pasekmingai.

Įdomu, kad noriai aukoja ne tik pažangioji inteligentija, kuriai aiškųs klerikalų siekiai atimant Realei gimnazijai valstybinę pašalpą, bet ir platieji darbininkų bei valstiečių sluogsniai dideliu noru skiria dalį savo mažučių pajamų.

Laike praėjusių dviejų mėnesių R. M. g. remti Dr-jos Valdyba spėjo suorganizuoti aukų rinkimą visoje Lietuvoje.

PURICKIO BYLA.

Vyriausiasis Tribunolas buv. minister. Purickio bylą svarstysiąs šių 1925 metų vasario mėn. 4 d. Be Purickio patraukta atsakomybėn dar du ministerijos valdininku. Liudytojų busią pakviesta apie 50. Bylą nagrinėsią uždarytomis durimis.

INVALIDŲ SUVAŽIAVIMAS.

Gruodžio 7 d. šaulių kliube Laisv. Al. 26, įvyko L. Karo Invalidų S-gos suvažiavimas. Svarstyta invalidams pensijų mokėjimo klausimas ir kita. Išrinkta nauja Centro Valdyba, kuriai pirmininkaus J. Nainys.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS UŽSIENIUOSE.

Lietuva užsieniuose turi 7 pasiuntinybes, 10 atstovybių, 6 konsulatus, 3 vicekonsulatus ir 4 garbės konsulus.

STATOSI KAUNAS.

Šiemet Kaune pastatyta 66 nauji muriniai ir 159 mediniai namai. Be to, padaryta remontas 100 namų. Naujų namų pastatymas ir senų remontavimas žymiai pašalino mieste butų krizį.

Del "Laukų" Darbų Francijoj Lietuviams Darbininkams

Laikraščiuose jau nuo vasaros pasklydo žinių, jog ieška darbininkų į Prancuziją laukų darbams. Dabar jau randame smulkesnių nurodymų. Bet man rodos jos nėra pilnos, noriu pridėti keletą bruožėlių.

Prancuzijoj nuo karo yra daug nesuartų laukų, nes šoviniai yra taip išardę. kad nieko negalima daryti. Todel turi pirma laukus išlyginti. Siulės atlikti tat vokiečių valdžia su savo darbininkais, bet francuzai su panaberija atmetė: apseisią su savo, žinoma nedaug tepadarė. Francuzų darbininkai nekėtina eiti. Todel vyriausybė ėmė ieškoti tokių šalių, kur gautų tamsesnių žmonių, kurie sutiktų. Pasirodo pigiai moka, o darbas pavojingas: ne vienam granatos nutraukia rankas, kojas, net užmuša, o juk visas darbas — granatų laukuose!

Pareikalavo lenkų darbininkų. Lenkų valdžia, kaipo francuzų tarnas pristatė jų.

Francuzų kapitalistai juos naudoja, nemaža sužeidžia. Atsirado lenkų tarpe žmonių, kurie lenkais išeiviais rupinas; vieni — komunistai agitacija, kiti lenkų ponai maldinimui nenuoramoms, bet numaldyti negali, nes visiems matoma, į kokią vergiją pateko.

Susipratusieji francuzų darbininkai tyli.

Dabar francuzų kapitalistai ieško vergų Lietuvoje. Jie nepasakė, koki gali buti „laukų" darbai žiemą, kokios darbininkų teisės ir tt. Musų vidaus ministerija neužtektinai paėmė garantijų iš francuzų. Ir kapitalistai be tam tikros musų valdžios kontrolės ar visuomenės (pav. darbininkų draugijų) žudys ar naudos musų darbininkus. Ir grįš raiši, invalidai. Juos gi ir jų vaikus maitins Lietuvos visuomenė.

Argi nėra pas mus tokių darbų? Juk tokiomis sąlygomis kiekvienas kapitalistas imtų juos.

Laikas butų nustoti išvežti darbo jėgas, brangiausią pasaulyje prekę.

Jeigu jie jau turi buti išvežti tai vyriausybės priedermė prižiurėti savo piliečius — išeivius ir ginti juos svetur.

Valdžia šį tą padarė, bet permaža.

Stebėtina, kad tyli musų darbininkų partijos. Giriasi darbais jų naudai padarytais, o čia nesirupina žmonių likimu, kurie kažin ar grįš gyvi, sveiki. *C.*

(„Liet. Žinios")

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir t., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

LIETUVOS UŽSIENIŲ POLITIKA.

Amerikos lietuvių pažangioji spauda jau gana senai darė išvadas, kad Lietuvos klerikaliniai valdonai traukia linkui Varšavos. Už šitokius musų drąsius pareiškimus nekartą mus subardavo net pažangieji Lietuvos laikraščiai, prikaišiodami mums įvairiausių dalykų. Vienok pastaruoju laiku ir tie patys Lietuvos laikraščiai jau atvirai ir aiškiai pasisako, kad ir jiem jau aišku, kad Lietuvos klerikaliniai valdonai siekia netik Romos įsigalėjimo Lietuvos gyvenime, bet esą daro aiškią iliuziją, kad laikas susiartinti su katalikiška Lenkija.

Gerai, kad nors dabar Lietuvos pažangieji elementai pradeda matyti tas „aiškias iliuzijas", kurios Amerikos lietuviams jau senai buvo matomos ir tai matomos ne „aiškiomis iliuzijomis", bet *aiškiais faktais!* Kad Lietuvos klerikalų ideologijai atatinkamiausiu kaimynu yra katalikiška Lenkija, dviejų nuomonių apie tai buti negali. Musų kunigų kontroliuojami klerikalai nuolankiai tarnauja Romai ir vergiškai klauso Vatikano politikierių diktaturos. O juk Vatikano interesais ir yra suartinimas Lietuvos su Lenkija, kaipo dviejų grynai katalikiškų valstybių Rytų Europoje.

Ypač pastaroji p. Čarneckio nota Ambasadorių Konferencijai Vilniaus klausimu aiškiai viską pasako. Ši nota nemažai surupino ir pažangiąją Lietuvos visuomenę ir jau savu laiku perspausdinome „Tėvynėje" Lietuvos laikraščių nuomonę apie tą nevykusią p. Čarneckio notą. Ir labai teisingai Lietuvos žmonės susirupino delei tokios notos, kuri pasiųsta Lietuvos valdžios vardu ir kuria pavedama Ambasadorių Konferencijai pasielgti su Vilniaus klausimu taip, kaip Santarvės imperialistams norisi. Aišku, kad Vilniaus klausimas pastatytas ant labai slidaus kelio ir galimas daiktas, kad trumpoje ateityje lietuviai neturės jokios galimybės Vilniaus klausimą palaikyti gyvu tarptautinės politikos arenoje. Taipgi gali buti aišku kiekvienam, kad ir minima nota nėra vieno p. Čarneckio, kaipo užsienio reikalų ministerio, darbas. Aišku, kad su ja sutiko visa klerikalinė vyriausybė.

Jei Lietuvos valdonams tikrai rupėtų Vilnius atgauti ir neturėtų tikslo flirtuoti su Varšavos militarais, tai jie pasinaudotų Rusijos pakartotinais pareiškimais, kad Rusija nesutiks su bent kokiu Lietuvos sienų nustatymu, jei nebus leista Rusijai dalyvauti lygiomis teisėmis su kitomis pašalinėmis valstybėmis tų sienų nustatymui. Nežiurint kokiu tikslu šitokį pareiškimą Rusija padarė, vis viena jisai yra labai svarbum dėsniu Lietuvos kovoje už Vilnių. Ir šituo dėsniu nepasinaudoti gali tik tas, kam nerupi Lietuvos ateitis.

Išvada aiški: Vatikanas visu smarkumu pasmerkė Rusijos komunistų valdžią ir visą komunizmą ir socializmą, tai ar galima norėti, kad katalikiškos Lietuvos kunigų kontroliuojama valdžia išdrįstų „bedieviską" Rusiją laikyti savo draugu. Lietuvos valdonams geriau Vilniaus, netekti, negu pasipriešinti Vatikano politikai. Todel jie ištikimai bevergaudami Vatikanui ir traukia be jokios atodairos tiesiog... Varšavon.

PERŽVALGA

Klerikalų Smurtas Nepavyko.

Sužinome iš Lietuvos laikraščių, kad besvarstant Lietuvos Seime 1925 m. biudžetą, klerikalai buvo pasiryžę neduot opozicijai balso opesnių jiems ministerijų ir įstaigų sąmatas svarstant, kad tuo budu išsisaugojus nuo iškėlimo viešumon klerikalų partijinio šmugelio, varomo valstybės lėšomis. Ypač jiems rupėjo apsaugoti Švietimo Ministeriją ir bankininkų darbelius nuo opozicijos kritikos. Vienok šitas smurtas klerikalams nepavyko ir „Liet. žinios" praneša štai ką:

„Opozicijos atstovai — Kvieska, Bielinis, Sugintas, Kairys, Finkelšteinas apvertė aukštyn kojomis krikščionių valdžios sustatytą, o Seimo daugumos giriamą biudžeto projektą, kaipo neatsakantį nei ekonominei, nei finansinei krašto padėčiai, o siekiantį sustiprinti dvasiškijos viešpatavimą krašte.

„Visoje platumoje taipgi iškilo žalinga visuomenei ir valstybei akcinių bankų darbuotė. Bankai sukišę visus savo pagrindinius kapitalus į nekilnojamąjį turtą likę be lėšų operacijoms, gauna iš Lietuvos Banko milionines sumas mažais nuošimčiais, o piliečiams duoda trigubai didesniais nuošimčiais. Parazitizmas virto paprastu dalyku. Bankų politika virto ekonominio gyvenimo vorų politika. Bet kas pavojingiausia, kad Lietuvos Bankas perdaug pasitiki akciniais bankais ir jiems išduoda dideles sumas garantuojant net sunkiai realizuojamomis vertybėmis, kaip nekilnojamuoju turtu. Akciniai bankai turi buti sudrausti, Lietuvos Banko politika turi taipgi pasikeisti, o prasikaltusieji bankininkai turi buti patraukti atsakomybėn, o ne likti atsakomingose bankų vietose. Taip buvo, keliais žodžiais tariant, įvertinta akc. bankų darbuotė."

Nors 40 klerikalinių Seimo rankų biudžetą priėmė antru skaitymu, nors tos pačios rankos opozicijos atstovus šalino iš posėdžių ir laužė parlamentarines teises, bet visgi klerikalų smurtui nepavyko. Opozicijos atstovai viešumon iškėlė jų partijos varomą šmugelį ministerijose ir jų globojamų bankininkų šmugelius gerokai pakedeno.

—o—

Kunigiška Teisybė.

„Sandaros" byloje, kurią iškėlė prieš ją Amerikos lietuviams gerai žinomas keikunas kun. Garmus, anot „Vienybės" tikrinimo, kunigai parodė kokios „teisybės" jie laikosi. Tarpe kitko „Vienybė pastebi:

„Iš musų korespondento aprašymo matosi, kad griebiamasi melo. Kun. Garmus pasikvietė kun. Taškuną išversti tą korespondenciją. Vertimas išeina visai klaidingas, ar sužiniai ar neišmanymu padarytas. Žodis ‚gyveno' (lived, dwelled, resided, lodged) išversta angliškai ‚cohabited' (paleistuvavo). (Nors ir ‚cohabit' dar nėra paleistuvavimas, bet kun. Taškunas po prisiega teismui sakė, kad **taip esą!**) žodis ‚liurbis' (clumsy) išversta ‚imbecile' (silpnaprotis). Žodis ‚davatka' (devoted person) išversta ‚old bigoted woman' (sena dievašninkė moteris). ‚Sandara' (peace, hormony) išversta ‚agreement' (sutartis). Kvočiamas kun. Taškunas: ar Tautos Fondas neskiria dalies pinigų klerikalų partijos politikai, nemirksėdamas sumelavo, kad ne. Ir taip toliaus."

Tai mat kokią „teisybę" praktikuoja musų kunigai! Vadinasi, jiems jokios priemonės nėra peržemos, by tik užčiaupus lupas pažangiąjai spaudai, kad ji nedrįstų nei prasižioti apie jų darbelius. Taipgi keikunas Garmus teisme užsigynė, kad savo prakalbose negrumojęs iškarti „bedievius". Sakėsi jis tik juokais tai prisiminęs. Vienok tukstančiai Amerikos lietuvių girdėjo, kaip minimas keikunas net pajuodęs šaukė, kad reikia iškarti visus bedievius. Štai jums ir kunigiška „teisybė"!

—o—

Pirmos Laisvamanių Laidotuvės Lietuvoje.

„Liet. žinios" praneša:

„Lapkričio 30 d. Šiauliuos Laisvamanių kapuose palaidotas pirmas laisvamanių draugijos narys — **Laimutis Krikščiunas**, 12 metų poeto Jovaro Krikščiuno sunus. Laidotuvėse dalyvavo didelė žmonių minia. D-ras J. Šliupas, Levinskas, Alseika pasakė prakalbų, kurios taip dalyvaujančius sugriaudino, kad daugelis net verkė. Laidotuvės labai iškilmingos."

Ir šitoki „baisųs" dalykai dedasi net katalikiškoje Lietuvoje! Ir tas įvyko pastangomis to drąsuolio D-ro J. Šliupo. Todel ar gali buti nuostabu, kad visa Lietuvos ir Amerikos lietuvių klerikalija taip griežtai nusistačius prieš D-rą Šliupą ir taip uoliai kovojo prieš legalizavimą laisvamanių draugijos Lietuvoje.

—o—

Komunistinės Spaudos „Bešališkumas".

Vos praėjus pereitam SLA. Seimui komunistinė spauda ko iš proto neišėjo bešukaudama apie SLA. viršininkų algas. Ypač ji daugiausiai rupinosi „Tėvynės" redaktoriaus alga, net gerokai ją padidindama.

Dabar pažvelgkime, kaip komunistų spauda atsineša į savo draugų algas, gaunamas visuomeninėse organizacijose, nors tos algos, proporcionaliai imant sulig atliekamo darbo, yra daug didesnės už „Tėvynės" redaktoriaus, arba bent kurio kito SLA. viršininko algą. Nesenai Amalgameitų unijos organo „Darbo" redaktorius p. Pruseika pasisakė viešai, kad jis gauna po 35 dol. savaitėje algos iš unijos, kaipo jos organo redaktorius. „Darbas" yra per pusę mažesnis už „Tėvynę" ir išeina tik kas antra savaitė. Vadinasi, „Darbo" redaktorius turi atlikti tik ketvirtadalį to darbo, kuris priseina atlikti „Tėvynės" redaktoriui, o algose skirtumas tik apie 16 dol. savaitėje. Taigi proporčionaliai imant sulig atliekamo darbo, „Darbo" redaktoriaus alga didesnė apie 381 dol. į mėnesį už „Tėvynės" redaktoriaus algą. Taipgi „Darbo" redaktoriui leidžiama dirbti ką tik jis nori atliekamu laiku.

Šitą faktą kuogeriausiai žino ir komunistinė spauda, bet kadangi „Darbo" redaktorium yra p. Pruseika, tai ji nešukauja apie „nesvietiškas algas" ir nekalba apie „darbininkų sudėtų dolerių sužvejojimą į savo kišenius", kaip kad ji šukaudavo apie „Tėvynės" redaktoriaus ir kitų SLA. viršininkų algas. Ta spauda dabar tik pacituoja „Darbo" redaktoriaus žodžius ir priduria, kad gerai atsakoma „šmeižikams". O tais „šmeižikais" yra vienas laikraštis, padaręs speliojimus, kad „Darbo" redaktorius gauna algos daugiau, negu 35 dol. į savaitę. Bet kuomet komunistinė spauda SLA. viršininkams net kriminalius priekaištus darė ir didino jų algas, tai tuomet nebuvo šmeižtai.

Šitą pastabą padarome ne delto, kad mes pavydėtum „Darbo" redaktoriui žmoniškos algos, arba kad jis nebutų vertas tos algos. Lietuviai laikraštininkai yra stačiai ubagiškai apmokami ir tokia alga, kokią gauna „Darbo" redaktorius, yra tik minimum alga kiekvieno laikraščio redaktoriui, atsižvelgiant į redaktoriaus darbo sunkumą ir atsakomingumą. Šitas faktas teko iškelti vien delto, kad dar kartą parodžius komunistinės spaudos fanatišką vienpusiškumą ir nesąžiningumą linkui jai nepatinkamų žmonių. Tikimės, kad šia savo pastaba „Darbo" redaktoriui jokio nesmagumo nepadarėme.

—o—

Vyrai iš klerikalinio abazo, baisiausia herezija Lietuvos atstovo p. Bizausko! „Laisvės" reporteris buvo priimtas svečiuose pas Lietuvos atstovą ir p. Bizauskas žmoniškai su juo pasikalbėjo ir tą viską „Laisvėje" aprašė. Tai baisųs dalykai!

Gerai atmename tuos laikus, kuomet klerikalinė spauda kėlė didžiausio triukšmo vien delto, kad tuomet buvęs Lietuvos Atstovybės Vašingtone valdytojas Dr. M. J. Vinikas priėmė „Laisvės" redaktorių p. Pruseiką ir su juomi žmoniškai pasikalbėjo. Tuomet klerikalinė spauda p. Viniką kone Lietuvos išdaviku apšaukė už tokį „sutrepnijimą" katalikiškos Lietuvos Atstovybės ir, sakoma, kun. Kemešis turėjęs nemaža darbo, kol atšventinęs Atstovybę ir išvaikęs iš jos visas „piktas dvasias".

Na, matysime, ką dabar pasakys klerikalinė spauda p. Bizauskui už tokią baisią herezią. Žmoniškai pasikalbėti su „Laisvės" reporteriu katalikiškos Lietuvos Atstovybės bute, tai, vyrai, nėra juokų!

Laisvė nesureguliuota įstatymais, greitai išsigema į anarkiją.

° * °

Kuris sugebi pasinaudoti momentu, yra tikrai gabus ir brangus žmogus.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. Ip. B. BRONUŠAS, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

ALKOHOLIS IR SPIRITINIAI GĖRALAI.

Rašo *Dr. J. J. Kaškiaučius.*

(Užbaiga).

Kiti mano, kad *nuvargusiam* gerai yra kiek „paragauti". Tai yra be pamato pateisinimas svaigalo vartoti. Nuovargio medžiagos pačios savaime yra nuodingos. Ir kvaila yra da daugiau organizman kitokio nuodo, alkoholio pavidale, dadėti. Kad tam tarpui nuovargis lyg mažiau jaučiama, tai yra vis del to paties nervus bukinančio alkoholio veikimo. Pasekmėje tik da blogiau del to esti. Daugiau nuodų gaiviems organams tenka pergalėti, prašalinti. Nuvargusiam logingiausias vaistas yra *poilsis, miegas.* Paskui, žinoma, braukymai, masažavimai raumenų, šiltos maudynės, daugiau vandens atsigėrus — turi savo įsvaros, padeda organizmui atsigauti, apsivalyti.

Nelabai galima teisinti alkoholio, kai jo vartojama, gult einant, kad geriau užmigus. Tiesa, kartais nuo trupučio alkoholio *miegas* greičiau ateina. Alkoholis, mat, paskleidžiai kuno paviršiaus kraujagysles, ir į jas susibėga daugiau kraujo. Smegenims lengviau pasidaro: iš jų žymi dalis kraujo kitur nueina. Todel jos nebetokios lieka veiklios, aptingsta ir miegan pasineria. Tačiau gerti svaigalas, kad geriau užmigus, yra negeras paprotis, kaip ir kitokių kokių miegamųjų vaistų vartojimas. Vėliau-anksčiau tenka už tai atkentėti. Daug *sąmoningiau* vakare kiek pasivaikščioti, pasimiklinti, kad mekaniškai kraujo daugiau iš smegenų kitur, į raumenis atkvietus. Šilta maudynė arba ir kojų šilta maudynė yra geras daiktas prieš gulant. Jei ne, tai dėti koks šiltas daiktas palei ir ant pilvo veikia neblogai. Kartais patartina šilto pieno puodukas su keletu džiovinių suvalgyti, tai į vidurius nuslingsta daugiau kraujo, ir delto smegenys greičiau aptingsta, aprimsta.

Labai jau retai, kokiam sukiužėliui seniui, sukrypusiam kokiam invalidui — tai ką jau bedarysi? Galima po gurkšnelį duoti, kad geriau miegotų. Gal tuosyk alkoholis vis netaip daug kenks, kaip kitoki miegamieji svaigalai.

Prie *sunkesnių darbų* kartais alkoholio vartojama. Žmogus netaip nuovargio boja, smagiau dirba. Tiesa, bedirbdamas fiziškai, žmogus daugiau gali gėrimų pakelti, negu koks nusisėdėjęs prie protinio darbo. Vis tik darbo našumas nuo to menkesnis, ar tai protinis, ar tai fizinis. Tatai yra išbandyta daugelyj įvairių nuotikių.

Viena aršiausių ir pavojingiausių didesnio ir dažnesnio gėralų vartojimo pasekmių yra nervų audinių įdegimas ir *smegeninių plėvių alkoholinis įdegimas.* Žmogus jau prieš sukritimą ilgesnį laiką esti piktas, surugęs, ramumo sau rasti neįstengia, miegot negali. Tatai da pikčiau į nervus ir smegenų audinius veikia. Da tie, kurie nors pamiegoti gali, netaip greit įgauna tokių rimtų ligų. Bet nemigas visuomet daug kuo prisideda blogojon pusėn.

Kai žmogui užeina toks didelis smegeninių plėvių suerzinimas ir net įdegimas, jį suima visą *purtyt, drebuliai kratyt.* Pastovėt jis nebegali. Rankos, kojos smarkiai dreba. Veidas nuogandos ir didelės nerimasties apimtas. Akys blaškosi beprasmingai. Ligoniui visokių baisenybių ima vaidentis. Jam akysna stovi visoki žvėrys, jam grumoja prapultim. Ausyse jam visokių nebutų garsų girdisi. Blogiausia su miegu. Neduoda užmigt, nors tu kažin ką.

Gydytojui pribuvus, visaip bandoma toks belaimis pagelbėti. Skilvį išmazgoja, išpompuoja, vidurius pravalo veikleisniais vaistais. Mėgina visaip prakaito daugiau iššaukti. Duoda vaistų paskiau nervams ir smegenims kiek nuraminti, kad užmigti ligonis galėtų. Gavęs pamiegoti, greičiau toks ima atsigriebti.

Jei paskiau, pasitaisius, toks žmogus vėl ima gerti, tai jis daug greičiau vėl atkrinta ir ilgainiui gali pasimirti arba pamišimo gauti.

Dabartiniais darkytos „blaivybės" laikais rimtesnių esti nuotikių *smegeninių plėvių įdegimo.* Dabartės gėralai beveik visi, ar namie virinti ar iš kitur vagčia atgabenti, yra sveikatai labiau pavojingi. Juose vis esti kokių nuodų primaišyta — medinio alkoholio ar kitokių chemikalų.

Medinis alkoholis yra baisus nuodas. Jo damaišoma besąžiningų šmugelninkų į visokius gėralus. Daroma tai sužiniai, puikiai žinant, kad nuo to žmonės nuodijasi, apanka, miršta. Ši girtoji blaivybė Amerikoje daug košės privirė... Paprastai sunku esti atskirti toki su nuodais užtaisyti gėralai. Skonis jų esti beveik tas pats, kaip ir neklastuotų gėrių. Visokios priemaišos, esencijos, saldymai, dažylai padeda da labiau nuodingojo medinio alkoholio kvapsnį ir skonį paslėpti.

Nuo tokio mišinio žmogus daug greičiau pasigeria. Galva jam svaigsta, užia, vemti drasko, verčia, akyse reibuliuoja, mintys sustingsta, lyg kokiais ukais apklotos. Jei žmogus kiek pasitaiso, tai jau akys gali visai sugesti — tuojau arba laikui bėgant. Medžio alkoholis ypač nervams yra baisus nuodas. *Akių nervai* gauna įdegimo. Daugiau išgėrus, akys visai tamsios pasidaro, žmogus žabalas lieka *ant visados.* Jokios paskui pagalbos buti nebegali. Akys gali atrodyti lyg ir sveikos, bet matyt nieko nebemato: jų nervai, kur eina nuo akių užpakalio į smegeninius regėjimo centrus, sudžiųsta, nuvysta ir išgenda. O naujų akinių nervų negi įkabinsi.

Jei žmogus visai ir nelieka aklas, tai vis viena jam akys pasidaro silpnos. Akių nervai, jei nepilnai, tai bent dalinai esti apgedę. Tokios akys kur-kas greičiau aptemsta, sugenda. Jų nervai ilgainiui visai sunyksta, atrofija juose išsivysto.

Daugiau atsigėrus *medinio alkoholio* arba maišyto su juo gėralo, žmogus be sąmonės krinta. Širdis vis silpnyn eina, protas apsvaigęs, apmiręs. Žmogų gali imti kratyt, purtyti ir jis miršta. Visai išgydyti tokiuose nuotikiuose negalima. Jei ligonis ir kiek atsigauna ir da gyvena, tai žabalas, beviltingai žlibas vaikšto. Net ir po nedaug geriant, laikui bėgant, akių nervai ima nykti, vysti ir laipsniškai matymo jėga gęsta. Kitur organuose išsivysto įvairių išsigimimų, degeneracijų.

O kaip gi *su naminėle,* su *„munšainu"?* Juk, regis, namie virintas, be jokių „pročkų", toks spiritas turėtų buti grynas. Taip daugelis neišmanėlių galvoja ir labai skaudžiai klysta. Didžiulėse, specialiai įtaisytose pilstytuvėse, varyklose alkoholis distiliuojama, išgaruojama ir vėl aušoma bent kelis kartus, kad iš jo išskirsčius labai nuodingus *aliejuotus nuodus.* Šitokių nuodų esti pilna paprastuose namie virintuose gėraluose. Jų begeriant, žmogui greit išsirutuluoja įvairiuose organuose gedimų, įdegimų, ir visas organizmas sparčiai eina menkyn.

Ar ne laikas griebtis už galvos ir susivaldyti? Ar gi ilgai dar taip sužiniai, liuosu savo noru, savo valia nuodys save alkoholio nuodais žmonių giminė?

Ir kuriems gi priseina aršiau nuo gėrimų? Turtingiems, dabartinės visuomenės pilioriams ar vargo pelėms — darbininkams? Turčiai sau įstengia gauti vistik kuogeriausios rušies svaigalų, kurie nėra *tiek* nuodingi, kaip praščiausi namie ar kitur kur pašaliais pilstomi, virinami mišiniai. Tie *patys baisieji nuodingi mišiniai,* nuo kurių, vien pamąsčius, žmogų šiurpas nukrato, ir tenka kaip tik darbininkams. Ir, jeigu kuris ant vietos da ir nekrenta, šiaip-taip išsirita, tai vis viena jis savo sveikatą skaudžiai sužeidžia ir amželį savo trumpina.

Girtuokliavimas sunkia našta gula ypač ant varguomenės. Jos našta ir taip jau sunki. Kovot reikia visaip, kad ją palengvinus, kad šviesesnį gyvenimą sau pasidarius, o netemdyti savo proto ir neslopinti savo jėgų svaigalų nuodais.

Atsibuskit, pagalvotik, susipraskit! Pertol nuėjus, kada jau ligos siaubas griute užgrius, pervėlu bus gailėtis ir griaužtis už savo kvailas klaidas ir valios silpnybę.

Bukit vyrais, *žmogaus* vardo vertais! Tai priguli nuo jusų pačių, nuo jusų liuoso noro. *Prasiblaivykit!*

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Nors p. Hymansas ir buvo pareiškęs deryboms prasidėjus, kad Lietuva ir Lenkija stovinčios visiškos lygybės suvereniteto ir nepriklausomybės pagrinde, bet vis delto Lietuvos politinės derybų sąlygos daug kuo skyrėsi nuo Lenkijos politinių sąlygų.

Pasaulio akyse, pirmiausia rimtai reikėjo skaitytis su Ambasadorių Konferencijos nutarimu (iš 1921 m. sausio mėn.) del Pabaltės valstybių pripažinimo de jure. Ambasadorių Konferencija pripažino Latviją ir Estiją de jure, o Lietuvą išmetė iš šių dviejų valstybių šeimos. Ir vis tatai „draugingųjų" prancuzų dėka — dėka lenkų intrygoms. Ir šisai Amb. Konf. žygis skaudžiai atsiliepė į Lietuvos reikalus Vilniaus klausimą rišant, ypatingai daug sunkenybių sudaręs tarptautinei Lietuvos padėčiai. Todel, nors oficialiai Lietuva su Lenkija buvo skaitomos „lygiomis" valstybėmis, tačiau tikroji padėtis Lietuvos buvo kitokia, negu tada manyta. Tat neginčijamas faktas.

Iš to viso kas aukščiau pasakyta, gauni įspudžio, kokia galėjo buti vyriaujančioji derybų dvasia, kuri vedė tas derybas prie šiokio ar tokio galo. Liudna darosi konstatuoti faktai, kad Lietuva per Briukselio derybas norėta paskandinti vandens šaukšte. O tokių norų pastebėta ir Briuksely derybų metu. Skaudu, kad reikia konstatuoti Belgų nepalankumą lietuvių tautai. Didžiu agresingumu prieš lietuvius pasižymėjo Belgijos spauda, ypač „XX Siece", „Independance Belge" ir k. Pavyzdžiui „XX Siece" rašo:

„Baltijos baronai įkurė Lietuvos valstybę ir jų idėja buvo sujungti tą valstybę su Vokietija... Žinoma ta germanofilų valstybė taip pat buvo priešinga Lenkams ir nekenčianti jų kaip ir Berlynas. Priversta laikinai atsisakyti nuo Vokiečių paspirties, Lietuva susiartina su Bolševikija...

„...Bolševikams ateinant lietuviai paėmė Vilniaus teritoriją ir lietuvių elgėsys pasiekė net tiesioginio bendradarbiavimo su bolševikais'"... ir tt. per visą 102 skiltį. Juk tatai geriausioji lenkų spaudos imitacija, tikriau sakant — lenkų spaudos biuro biuletėniai Belgijos spaudoje.

Neblogiau rašė ir kitas Belgų įtakingas laikraštis (anksčiau buvęs valdžios aficiozas) „Independance Belge". Čia paduodame šio laikraščio straipsnio ištrauką, kuri šiaip skamba:

„Lietuvos tėvas — generolas Ludendorff, šios dienos Kauno Lietuvos valdžia esanti 1917 m. įsteigtos valdžios papėdininkė ir tt. Lietuviai reikalauja sau ne tiktai Vilniaus, bet ir Gardino ir net Rygos..."

Tokių tat „vaišių" Belgijos spauda patiekė musų delegacijai Briuksely. Bet ne blogiau lietuvių delegaciją bombardavo telegramų agenturos Reuteris ir Havas'as, kas Belgų ir Prancuzų spaudai buvo geriausiu „informacijos" šaltiniu. P. Hymansas, nors ir barė aukščiau minėtųjų laikraščių redaktorius, bet tasai jo barimas daugiau turėjo oficialumo pobudžio, t. y. reikėjo sau rankas numazgoti. Tiesa, Belgai skundėsi maža težiną apie Lietuvą, net nepažįstą lietuvių tautos nusistatymo ir tt. Žinoma tai yra tikroji teisybė. Tame kalta musų valdžia, teisingiau pasakius „krikščioniškasai" blokas su kun. Puriockiu priešaky. Juk Vilniaus klausimą reikėjo kuoplačiausia populerizuoti, nesigailint tam lėšų, o lygiai Vilniaus reikalams ginti siųsti kuogeriausius diplomatus, o ne partijos išrinktinius. Tačiau Belgija visą tat gerai žinojo, t. y. jei ne tiek gerai buvo informuota apie Lietuvos tikrąją padėtį, bet visais atvėjais žinojo kuriose apystovose įsikurė Lietuva. Todel Belgai neturėjo teisės taip pasielgti Lietuvos atžvilgiu, kaip jie kad yra pasielgę.

Tuo metu, kada Lietuvai gręsė mirtinas pavojus, lenkai kuosmarkiausia agitavo kitas valstybes prieš Lietuvą. Tam tikslui kuo ne kiekviena lenkų pasiuntinybė kitose valstybėse turėjo stipriai organizuotą spaudos biurą, iš kurio buvo skleidžiama apie Lietuvą didžiausios nesąmonės. Ypač lenkai mėgsta kaltinti lietuvius esančius bolševikais, germanofilais ir tt. Paėmus vieną kitą užsienių spaudos dalykėlį, kur tik rašoma apie Lietuvą, ryškiausia matoma, kad tai yra lenkiškoji orientacija. Lenkiškąja orientacija ypač pasižymi *Prancuzų,* o iš dalies ir Belgų spauda. Šiam reikalui lenkai išleido miliardus markių. Bet gal kas paklaustų, kuriam tikslui lenkai taip darė? Ugi, mat musų „broliai" tikėjosi savo „informacijomis" apie Lietuvą pridaryti kilpų Lietuvos Nepriklausomybei pasmaugti. Juk paslėptosios kilpos — tai pavojingiausias dalykas. Lenkai tuo ir tikėjosi Lietuvą pasmaugti. Tuo pat tikslu jie papirkdavo prancuzų ir k. spaudą agresingai agitacijai vesti prieš Lietuvą. Tokiu patarnavimu lenkams ypač pasižymėjo: „Le Temps", „Echo de Paris", „Figaro" ir kt. Tie laikraščiai tokiu pat tonu rašydavo, kaip ir lenkų laikraščiai: „Rzeczpospolita", „Gazeta Warszawska" ir kt. tik, žinoma, skirtumas tebuvo kalboje.

Nereikia dar užmiršti, kad derybose su Lietuva kartais buvo diktuojama kumščiu. Lenkams tat labai palanku buvo tokią derybų „taktiką" vesti. Prancuzai tokios „politikos" taip pat dideli mėgėjai. Tam įrodymų netruksta, nes visas pasaulis apie tai žino.

Delto viso, kas aukščiau pasakyta, pakartotinai reikia pažymėti, kad lenkams nesunku buvo varyti agresingą Lietuvai akciją, kadangi, kitos valstybės ištikrųjų labai maža težinojo apie Lietuvą ir daugiausia „žinių" gaudavo iš lenkų „informacijų". Čia buvo kalta musų valdžia, šikštėdama duoti pinigų Vilniaus reikalams. Tokis šykštavimas buvo labai nenaudingas ir gali sakyti to šykštavimo pasekmėms susilaukėme dabartinių Vilniaus klausimo kamplikacijų. Tatai skaudu prisipažinti, bet reikia pažymėti šį faktą, nes tikrąją tiesą rašant to viso negalima nutylėti. Tai viena. Antra, Vilniaus reikalai dažniausia buvo pavesta ne gabiausiems Lietuvos diplomatams, o krikščioniškojo bloko lyderiams, daugiau visą reikalą pagadino, negu apgynė. Trumpai ir bešaliai pasakius — Vilniaus pralaimėjime daugiausiai yra kaltas kr. dem. blokas ir už tai atsakomingas prieš visą tautą.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

VIDUJE LAIKRODĖLIO.

Jeigu paklaustum žmogus:
Ar buvai kuomet nors
vid' e laikrodėlio?
Tai kiekvienas atsakytų,
jog tai kvailas klausimas.

Žmogui, kurs nešioja laikrodėlį savo brusloto kišeniuje, įeiti vidun to laikrodėlio nedaugiau yra progos, kaip tam sloniui perlysti per adatos skylelę. Bet kas lankėsi Niagara Falls ir teko aplankyti Kanados pusėje milžinišką elektros stotį, varomą vandens puolimo jėgos, tai atsiradęs viduje tikrai pasijunti, kad vaikščioji viduryje milžiniško laikrodžio.

Vienas iš pasaulio didžiausių stebuklų, tai žmogaus mirtis. Mintimi gali save pasiversti į mikroskopišką gyvuną ir apsigyventi laikrodėlio viduryje. Kad pajudinus Tamstos mintį, reikia priminti, kad žmogus momentaliai persikeičia tukstančius kartų į mažesnį sutvėrimą, negu ištiesų yra, ir vaikščioja viduje laikrodėlio aplinkui milžiniško didumo ratus, studijuoja kiek tai jėgos gali panešti toki milžiniški ratai ir stulpai. Žmogui, pasivertusiam į mikroskopiško didumo sutvėrimą, laikrodėlio akmenėliai atrodo kaip didžiausio maluno girnos.

Tikrenybėje, mes pasaulyje esame tik mikroskopiškais sutvėrimais. Ar daug tegali žinoti už laikrodėlio sienų mikroskopiškas gyvunas, kuris daleiskim, laikrodėlio viduryje butų gimęs ir pergyventų savo amžių? Toks sutvėrimas suvis negali turėti mažiausios nuovokos net apie žmogų, kuris laikrodėlį nešioja savo kišeniuje, o apie žemę, ant kurios žmogus gyvena, dar mažiau.

Tad padarius palyginimą musų su visa civilizacija, su visais buvusiais ir esančiais filosofais, ir kitais mokslo vyrais, nei kiek nedaugiau supratimo turime apie visatą, kaip tas gimęs, augęs ir gyvenęs sutvėrimėlis laikrodėlio viduje.

Tas mintimi įsivaizdinamasai sutvėrimas viduje laikrodėlio, palyginamai su musų amžiumi, gyvena vos kelias dalis sekundos. Todel jis yra ant tiek mažas sutvėrimas, kad jam laikrodėlio viduje esanti ratai ir sprendžina yra milžiniško didumo ir niekuomet nepaliauja savo veikmės — sukasi per amžių-amžius.

Žmogus, nuo pat pradžios civilizacijos, tyrinėja apie šį laikrodėlį — t. y. apie šį pasaulį, kuriame mes gyvenam. Iki šiam laikui surado kaip yra didelė žemė, kiek sveria, kaip gilios ir plačios juros, kaip toli saulė nuo žemės, kiek mylių iki Marsui, kiek iki mėnuliui, bet niekuomet negali ištyrinėti visatos: kaip senai ši visata yra savo egzistencijoj, ar ji buvo visados ir kas per jėga kontroliuoja visą sutvėrimą?

Kaip didžiai nusistebėtų laikrodėlio gyventojai, jei jiems kas galėtų pasakyti: „Jųs mažučiai sutvėrimėliai! Jei jųs galėtumėte gyventi per dvidešimt keturias valandas vietoj dalies sekundos, tai pamatytumete, kaip ta didelė sprendžina išsileidžia, ir nustoja savo pajėgos. Jeigu galėtumete išeiti laukan iš laikrodėlio lukštų, tai pamatytumete kokio milžiniško didumo ranka tik tarpe dviejų pirštų suka palyginamai mažą šriubelį, kas priverčia visus laikrodėlio ratus suktis per kitas dvidešimt keturias valandas".

Nekurie iš mųs manom, kad žinom kas sutvėrė musų laikrodėlį — pasaulį. Nekurie tvirtina, kad pasaulio niekuomet niekas nesutvėrė. Bet reikia prisipažinti, kad mes nedaugiau težinome apie pasaulio surėdymą, kaip tie laikrodėlio gyventojai.

Iš kur atsirado žemė? Kaip tos pasaulio dalys atsirado prie viena kitos, kad sukasi aplinkui saulę taip reguliariai, kaip geriausis laikrodėlis, nepasivėluojant nei akies mirksnio, per milionus metų šildoma saulės karštais spinduliais? Tiesa, į šiuos klausimus mokslininkai yra įvairiai atsakę, vienok tie jų atsakymai nėra paremti nesulaužomais faktais. Ir po šiai dienai kiekvienas gali savaip atsakinėti į šiuos klausimus.

Kaip kiekvienas ratukas laikrodėlyje perstato žmogaus smegenų išsitobulinimą, taip visatos įvairys kunai perstato augščiausios jėgos inteligentišgumą.

Kuomet žmogus turi smegenis mąstymui, tai kiekvienas nešiojasi su savim neišsemiamus stebuklus, nes žmogaus mintis yra pati savaimi stebuklu. Gali padaryti iš didelių daigtų mažiukus ir iš mažų didelius. Vienu akies mirksniu gali mintimi aplėkti visą pasaulį ir gali apsistoti čion pat ant vietos.

Išvada iš šių kelių palyginimų yra ta: kuomet žmogus daugiau pasaulio paslapčių dažino, tai pamato kaip mažai jis žino.

B—lis.

Vincas Kudirka

(Užbaiga.)

1894 m. V. K. buvo jau visai silpnas, ligos apimtas. Aplankiusieji jį gydytojai rado gerą dalį plaučių apimtą džiovos ir patarė viską metus išvažiuoti į Krymą, į geresnį ir saugesnį klimatą. Bet nesant tam tikslui lėšų, nuo keliavimo teko susilaikyti, ir tik pabaigoje 1894 m., susitaupius šiek tiek pinigų, pasisekė išvykti Kryman į Jaltą.

1895 m. žiemos metu vėl iškeliavo Kryman ir apsistojo Sevastopolyj pas vieną draugą daktarą. Lietuviai sudėję pinigų, iš čia jį išsiuntė į Abaziją, Adriatiko pakrantėje. Iš ten grįžo truputį sveikesnis. Grįžęs apsigyveno Naumiestyje.

Nuo 1897 m. jam vėl tenka redaguoti „Varpas", jis jį redaguoja iki pat mirties. Ligos nukamuotas, išvargęs, lovoje sėdėdamas rašė, tęsė savo numylėtą darbą, galutinai atsižadėjęs sau poilsio ir ramybės. Čia jį rupestingai prižiurėjo ponia Valerija Krašauskienė. Jis, dėkingumo ženklan, parašė jai pašvęstą eilėraštį „Valerija", dėkodamas už jos triusą ir rupestingumą.

Nors V. Kudirka stovėjo jau visai arti kapo, bet ir tai buvo rusams neištikimas, nes iki pat mirties jį sekė ir dabojo, kas dedas jo namuose.

V. Kudirka buvo labai prisirišęs prie savo mylimo ir garbingo — tautos žadinimo darbo, ir gyventi labai norėjo. Tik likimas lėmė kitaip. Paskutines dienas praleido susigraužęs, bet tebedirbo, lovoj, gulėdamas baigė versti didžiausią A. Mickevičiaus veikalą „Vėlinės". Atsilankantiems draugams skųsdavosi, kad esąs visų pamirštas, kad visi bijosi žandarų akių.

Pamažu geso pajėgos vieno žymiausių musų tautos atgimimo veikėjų, kol nusileido jo gyvenimo saulė.

V. Kudirka atsiskyrė su gyvenimu 1899 m. lapkričio 16 d. ir liko palaidotas Naumiesčio kapinėse.

Palaidojo jį nedidelis burelis lietuvių. Vėliau ant jo kapo pastatė akmeninį paminklą su tokiu parašu:

Daktaras Vincas Kudirka g. 31. XII. 1858 m., mirė 16. XII. 1899 m.

Žemiau jo parašyto himno posmas:

„Tegul saulė Lietuvos tamsumus prašalina
Ir šviesa ir tiesa mųs žingsnius telydi.
Tegul meilė Lietuvos dega musų širdyse.
Vardan tos Lietuvos vienybė težydi."

Bet tos eilės rusams nedavė ramybės ir jie pasamdė vieną lenką, kurs iškapojo himno raides. Dabar paminklas tėra tik su vardu, pavarde ir gimimo bei mirimo datomis.

Iš viso matyti, kad V. Kudirka turėjo švelnų, gerą budą, buvo visuomet linksmas, mėgo pasilinksminti ir pajuokauti. Jis savo budo švelnumu pritraukdavo visus, dargi rusų valdininkus. Jį visi gerbė ir mylėjo.

Jo biografija nėra taip plati ir neišsemiama. Visas jo gyvenimas be jokių ypatingų nuotykių — tai ramus kulturinis ir visuomenės žadinimo darbas.

(„Trimitas")

V. KUDIRKOS PASIAUKOJIMAS.

...Jau buvo girdėt apie Maskvos studentus lietuvius, kad jų kai kurie ir nemano virst lenkais, kad sudarę tenai atskirą lietuvių kuopelę. Bet į Kudirką tatai lyg nedarė nė kokios įtakos. Kaip pritiko, lenkų atžvilgiu, geram Mariampolės abiturientui, 1881 metais stojo į Varšavos universitetą.

Tenai studentaudamas nepastebėjo, kaip atsirado 1883 metais „Aušra". Bet vasaros atostogų metu pateko į jo rankas pirmasis to laikraštėlio numeris. Pasidarė Vinco sieloje visa revoliucija, staiga nulėmusi visą jo tolesnį gyvenimą. Be abėjo, ta revoliucija buvo jau paruošta, laukė tik stipresnio impulso.

Kai Kudirkai paaiškėjo jo tikras „pašaukimas", vėl griežtai, kaip sąžinė liepė, pasuko į tą naują kelią ir paskutinį. „Susižadėjo su lietuvių literatura" ir tesėjo. Ir daugiau dar padarė: susižadėjo su visu lietuvių gyvenimu, troškimais ir viltimis, vargais ir džiaugsmais, stojo tautos siekimų pryšakyje, per 10 metų vadovavo jos atgimimui. Ir baisi liga negalėjo atitraukti jo nuo pareigų, kurias pats buvo sau užsidėjęs. „Varpo" redaktoriaus plunksna gavo atsilsėti tik tuomet, kai jos valdonas galutinai gulė į lovą ir daugiau nesikėlė.

„Mirštu ir numirt negaliu", ramiu balsu pasisakė man Vincas 1899 m. vasarą apie savo sveikatą, lyg apie antraeilį kokį dalyką ir tuojau nukreipė kalbą į „mųs reikalus". Dar sėdėjo už stalo ir dirbo savo darbą. Lapkričio mėnesį tyliai, nedaugelio draugų ir šiaip žmonių lydimas, nusikėlė į Meištų kalnelį amžino atilsio.

Tenai netrukus, be triukšmo, be iškilmių draugai pastatė jam paminklą lužusio ąžuolo pavidalo. Puikiai parinktas paminklas! Vincas Kudirka buvo tikras ąžuolas tvirtuolis, per dešimtį metų stovėjęs tautos reikalų sargyboj, aiškiai reikšdamas jos troškimus, drąsiai eidamas kovotojų saujelės pryšakyje, balsiai skambindamas apsnudėliams: „kelkite, kelkite, kelkite"!

Sukniubo palenktas audros, siautusios jo mylimoj Lietuvoj, lužo neišturėjęs sunkios naštos, kurią buvo pasiėmęs nešti. Bet sukniubo nunešęs ją taip toli, kad jau ir caro galia nepajėgė jos atgal grąžinti.

Lietuvių Tautos atgimimo klausimas V. Kudirkos buvo pastatytas taip tvirtai, kad nebeliko abejonės, del kelio, kuriuo doras lietuvis inteligentas turėjo eiti. Kur tas kelias turėjo Lietuvą nuvesti, taip gi aiškiai pasakė, parašęs Tautos Himną.

Daug jau paskelbta medžiagos nušviesti skaisčiai to vyro asmenybei, ši diena be abejo gausiai papildys tą medžiagą. Vis delto nebus pro šalį dar kartą priminus, kad jei kas ir šiai dienai nesuspėjo paskelbti turimų davinių ar įspudžių, liečiančių V. Kudirkos gyvenimą ir darbą, tai kad paskubėtų padaryti juos visiems prieinamus. Tokių vyrų (Kudirkos prasme) gyvenimo aprašymai auklėja tautą.

Pr. Mašiotas.

(„Kl. Žinios")

„VARPO" KURĖJUI.

Dar sutemos juoda skraiste žemę vystė,
Ir slankiojo šmėklos, baidyklės nakties;
Dar laikės tamsiųjų jėgų karalystė,
Slopindama dvasią laisvosios minties;
Dar pančiai vergų surudiję žvangėjo,
Ir snaudė paniurėęs pasaulis tyliai,—
Kuomet skardus „Varpas" umai suaidėjo,
Ir gimė pirmieji šviesos spinduliai...

Kaskartą skardžiau, vis skardžiau „Varpas" gaudė,
Ir lėkė toli jo galingi aidai;
Godžiai Lietuva „Varpo" skambėsius gaudė,
Jų klausant nušvito išblyškę veidai.
Pažadino „Varpas" jos dvasią galingą,—
Skubiai nusikračius letargo mirties,
Ji karžygius šaukė į kovą garbingą—
Už laisvę Tėvynės, tautos ir minties.

O „Varpo" garsai stebuklingai stiprėjo,
Verste vertė jie greičiau darbą pradėt;
Didvyriai kovot be atodairos ėjo,
Griežtai pasiryžę numirt ar laimėt...
Bet kas gi to „Varpo"—galiuno tvėrėjas?
Ir kas tasai genijus musų tautos?
Tai Kapsas—Kudirka, „Aušros" pasekėjas,
Tai milžinas dvasios jaunosios kartos.

Tai jis musų vadas kovos pirmutinės
Ir karštas gynėjas laisvosios minties,
Jisai mums įskiepijo meilę Tėvynės,
Jisai atgaivino vaizdus praeities!
Jis ėjo takais vien šviesos ir teisybės
Ir pavyzdys buvo visiems darbštumu;
Norėdams sugriauti tvirtovę tamsybės,
Kovojo su priešais visu griežtumu.

Veikimą jo trukdė lenkai ir maskoliai,
Daug nemalonumų jie darė kasdien;
Bet dar daugiau kenkė jam išgamos broliai,
Kurie su žandarais darbavos išvien.
Tėvynei ir tautai tarnauti norėdams,
Jis dirbo be poilsio kiauras naktis,
Į silpną sveikatą neatsižiurėdams,
Kol jo nepakirto žiaurioji mirtis.

Nutilo ir „Varpas" netekęs kurėjo,
O priešingi vėjai išsklaidė aidus;
Tik jokia tamsybių jėga negalėjo
Laisvosios minties įvaryt į kapus.
Ir viskas, ką turime jau iškovoję,
Su „Varpo" vardu susirišo tampriai:
Lig šiol nepaliovė dar aiškiai liepsnoję
Kudirkos ranka uždegti švyturiai.

Jis mirė, bet genijaus dvasią galingą
Kiekvienas lengvai veikaluos jo pažins,
Tautos himno autoriaus vardą garbingą
Istorija aukso raidėmis įpins.

J. Turčiniškis.

Kretinga, 5—XI.

(„Trimitas")

S. L. A. REIKALAI

BEREIKALINGAS VARŽYMAS NARIŲ.

„Tėvynės" 49 num., p. m., Senas Socialistas pakelia labai svarbų klausimą organizacijos reikalais. Jisai ragina SLA. Pildomąją Tarybą ir Įstatų Komisiją atkreipti domės į SLA. Konstituciją ir mėginti ją padaryt visiems nariams suprantama ir išpildoma. Yra pilnai vietoj ir laiku pakeltas klausimas.

Rodos niekas nemėgins ginčyti, kad SLA. konstitucijoje ir įstatymuose yra nemaža žpmių netikslumų: daugelio paragrafų tiesiog negalima suprasti ir nemaža yra tokių, kurie tik bereikalingai apsunkina narius ir varžo jų teises. Nors savu laiku buvo nekartą rašyta ir Seimuose kalbėta, kad daug dalykų reikėjo įdėti konstitucijon, kad išpildžius nekurių Valstijų Apdraudos Departamentų reikalavimus ir kad gavus teises tose valstijose įregistruoti musų organizaciją. Su tuo galima pilnai sutikti ir principialių paragrafų keisti negalima. Bet yra daugelis tokių paragrafų, kurie eina į tokias smulkmenas, į kurias, manau, Vilstijų Apdraudos Departamentai jokios domės nekreipia. O vienok tos smulkmenos sudaro kėblumų vidujiniam organizacijos valdymuisi ir, kaip sakiau, bereikalingai narius varžo.

Senas Socialistas savo straipsny jau nurodė vieną gana keistą ir net tulais žvilgsniais žalingą netikslumą SLA. konstitucijoje. Aš čionai norėčiau pastebėti kitą paragrafą, kuris, mano nusimanymu, yra visai bereikalingas ir tik be jokio reikalo varžantis S. L. A. narių teises. Turiu omeny Skyriaus 12-to, paragrafo 7 sub-paragrafą e), kuriame sakoma:

„Persikėlimo lakštas niekados neturi buti išduotas ypatai, norinčiai išstoti iš vienos kuopos ir prisidėti prie kitos, jei abi randasi tame pačiame mieste, ar to paties miesto rubežiuose, jei pritarimo nėra išreikšta dviem trečdaliais balsų visų narių, esančių susirinkime kuopos, iš kurios toks narys nori išeiti."

Šitas paragrafas netik bereikalingai varžo narių teises, bet net atima vieniems nariams tas teises, kurias kitiems nariams pripažįsta. Kiekvienas, rodos, sutiks su manim, kad visų SLA. narių teisės turi buti lygios, nežiurint kuris narys kurioj kuopoj priklausė. Vienok persikėlimo iš kuopos kuopon klausimu jau nariai skirstomi ir vieniems pripažįstama didesnės teisės, o kitiems mažesnės. Vieniems suteikiama neginčijama teisė persikelti iš kuopos kuopon ir net neginčijama teisė buti priimtu į naują kuopą, o kitiems nariams jau reikia gauti net du trečdaliai jo kuopos narių balsų, kad gavus persikėlimo lakštą.

Koks skirtumas į kokią kuopą narys keliasi? Jei vieno miesto rubežiuose gyvuoja dvi ar daugiau kuopų, tai reiškia, kad tos kuopos sukurtos delei narių parankumo. Reiškia miestas didelis ir suvažiuoti į vieną miesto dalį, kur S. L. A. kuopa gyvuoja, nariams neparanku, todel ir kuriamos SLA. kuopos įvairiose miesto dalyse. Paimkim, pavyzdžiu, Chicagą. Šio miesto rubežiuose gyvuoja viršaus dešimt S. L. A. kuopų, tad ar apsimoka nariui važinėti į kitą dalį miesto į kuopos susirinkimus, kuomet čia pat yra kita SLA. kuopa? Tam reikalinga ir išlaidų ir brangus laikas eikvojasi. Vienok sulig SLA. įstatų jis negali persikelti į jam parankesnę kuopą, kol negaus dviejų trečdalių savo kuopos narių, lankančių susirinkimus, pritarimo. O darbininko žmogaus gyvenimo sąlygos jokių narių pritarimo nežiuri — jos mėto žmogų iš vieno krašto miesto į kitą ir net į tolimesnes šio plataus krašto vietas.

Taigi šitas paragrafas yra bereikalingas, neteisingas ir net skirstantis SLA. narius: vieniems suteikia didesnes, o kitiems mažesnes teises. Ir jokio aiškaus reikalo ir rimtos priežasties šitokiam paragrafui dėti SLA. konstitucijoje nesimato. Taipgi namanau, kad Valstijų Apdraudos Departamentai kreiptų domės į šitokius antraeilės svarbos paragrafus, kurie jokios prasmės abelnų S. L. A. reikalų valdyme neturi. Tai yra tik nežymųs detaliai, kurie, vienok, apsunkina ir varžo narius ir nekartą toki detaliai sudaro gana rimtų komplikacijų, supykina narius ir pašalinius žmones atstumia nuo organizacijos.

Todel pilnai pritariu Seno Socialisto sumanymui, kad reikalinga gerai perkratinėti SLA. konstitucija ir visi netykslumai, visi neaiškumai, bereikalingi detaliai reikia išmesti iš jos ir konstitucija padaryti tokia, kad ją kiekvienas narys suprastų, galėtų lengvai išpildyti ir kad ji savo painumu narių bereikalingai nevaržytų. Ir dabar laikas pradėti tuomi rupintis!

Pr. Žilvitis.

SLA. 2-ro APSKR. MARŠRUTUI UŽSIBAIGUS.

SLA. 2-ro apskričio rengtasai prakalbų maršrutas jau praėjo. Maršruto laiku 12 kuopų surengė prakalbas. Nors dar ne iš visų kuopų, rengusių prakalbas, turiu žinias apie pasekmes, bet iš kurių jau gauta, tai galima spręsti, kad buvusis maršrutas davė ne blogas pasekmes. Tulos kuopos tiesiok džiaugiasi prakalbų pasekmėmis. Galima sakyti, kad kaip apskritys, taip ir kuopos, rengusios prakalbas, atliko didelį ir naudingą darbą.

Tapo pusėtinai išgarsintas SLA. ir klautytojams duota naudingų pamokų. Mat kalbėtojais daugumos kuopų buvo kviesta daktarai — daugiausia Dr. S. Biežis ir Dr. A. J. Karalius, tai, žinoma, ir prakalbos bei paskaitos buvo iš sveikatos mokslo, kas yra kiekvienam svarbu. Kitais kalbėtojais buvo sekami: T. Dundulis, V. Andriulis, R. Mizara ir S. Valančius. Kalbėtojai veik visi patarnavo apskričiui veltui, už ką apskričio vardu tariu visiem ačiu!

Iš dalyvavusių maršrute kuopų yra 9, kurios nuo seniau priklauso prie apskričio, o 3 kuopos iki šiol nepriklausė, bet laike maršruto pranešė, kad prisidės prie apskričio ir nori rengti prakalbas laike SLA. 2-ro apskričio maršruto. Tomis kuopomis yra sekamos: 300 kp., Aurora, Ill., 185 kp., Ind. Harbor, Ind. ir 255 kp., Chicago Heights, Ill. Pastaroji jau ir duokles užsimokėjo į apskritį.

Jau ir šiuo žvilgsniu galima sakyti — maršrutas buvo sekmingas, nes apskritys laimėjo net 3 kuopas. Dabar apskritys susidės iš 16 kuopų. Bet man norisi paklausti, ką veikia likusios šios apylinkės SLA. kuopos? Kad ant pakvietimo bei raginimo net jokio atsakymo neduoda. O tokių randasi net Chicagoje! Gal jos save statosi „gudresnėmis" ir užtai nemato reikalo dėtis prie apskričio. Sakau didelę klaidą darote! Jei SLA. kuopos butų pasiskirsčiusios kas sau, neturėtų centro, ar mes turėtume tokią didelę organizacij? Na, o apskritys, tai yra centro pagelbinė įstaiga, ką daug geriau gali plėsti agitaciją tarpe Amerikoje gyvenančių lietuvių, negu pavienės kuopos. juk apskričiai tik tam yra sutverti, kad sutraukus apylinkės kuopas į bendrą veikimą, del labo organizacijos.

Prie progos čia dar pabriežiu, kad šiomis dienomis yra išsiuntinėta visoms SLA. kuopoms šios apylinkės pakvietimai į busimą SLA. 2-ro apskričio metinį suvažiavimą, kuris įvyks 18 d. sausio, 1925 m., Patgurnio svetainėje, 1200 E. 93-čia gatvė, Burnside, Ill. Taigi kuopos, gavusios pakvietimus, privalote išrinkti delegatus ir prisiųsti į minėtą suvažiavimą. Jeigu kuri kuopa dar nenorėtų prisidėti, tai gali prisiųsti brolišku delegatus del informacijų. Jie bus priimami su patariamu balsu.

Del informacijų apskričio reikalais kreipkitės žemiau telpančiu antrašu.

P. J. Petronis,
10453 So. State St.,
Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS SLA. 1-mo APSKRIČIO KUOPOMS.

Kai jau visoms SLA. 1-mo apskričio apyrubėje gyvuojančioms SLA. kuopoms ir nariams yra žinoma, kad SLA. 1-mo apskričio suvažiavimas įvyks sekmadieny, sausio 25 d., 1925 m., Petro Vaznickio svetainėje, 335 Peacock St., Pottsville, Pa., tad šiuomi dar kartą norime keletą žodžių tarti šio suvažiavimo reikalu. Pirmiausiai, vardu SLA. 73 kuopos, Pottsville, Pa., visi nariai kviečiame šios apylinkės kuopas dalyvauti suvažiavime, prisiunčiant skaitlingai delegatų. Net ir tos kuopos maloniai kviečiamos prisiųsti savo delegatus, kurios iki šiol dar nepriguėjo prie apskričio.

Taipgi yra maloniai kviečiami skaitlingai dalyvauti suvažiavimo iškilmėse, kuriose bus gražus programas, visus vietinius lietuvius ir apylinkės S. L. A. narius. Įžanga į iškilmes dykai visiems, o tuo tarpu išgirsite gražr programą, kurį išpildys net du chorai iš Minersville, Pa., butent: „Ateities žiedo" vaikų choras ir suaugusių mišrus „Naujos Gadynės" choras. Visus delegatus ir svečius vietinės SLA. kuopos nariai maloniai sutiksime ir visokį patarnavimą suteiksime. Todel pasistengkime visi padaryti kuoskaitlingiausiu ir kuoiškilmingiausiu šitą pirmą SLA. apskričio suvažiavimą Pottsville mieste, o tuomi parodysim visiems vietos ir apylinkės lietuviams, kad SLA. organizacija yra prakilni, naudinga ir todel verta, kad prie jos prigulėtų kiekvienas išmintingas ir doras lietuvis.

Atvažiavusiems į Pottsville — į 1-mo apskr. suvažiavimą, jei kam butų neėinoma svetainė, tai patartina sekamu budu ji pasiekti: važiuojant reikia imti „Fishback" karas, kuris eina 15 minutų prieš kiekvieną valandą, arba „Coal Castle" karas, kuris eina 20 minutų po kiekvienos valandos ir reikia išlipti ant No. 3 stoties (stop). Kurie norėtų pėsti nueiti į svetainę, tai galima ją pasiekti į 15 minutų laiko einant pėsčiam. Nežinant į kurią pusę eiti, reikia bent ko paklausti, į kurią miesto pusę yra „Fishback" ir į tą pusę eiti, o svetainės suradimas yra visai aiškus dalykas, žinant aukščiau minėtą antrašą.

Taipgi patariu gerb. delegatams ir svečiams nesivėluoti, nes programas prasidės punktualiai 10 val. ryte.

C. K. Vezialis — 73 kp. sekr.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

100 kp., Racine, Wis.

SLA. 100 kuopa drauge su 10-tu apskričiu suruošė Racine prakalbas gruodžio 14 d. Kalbėtojai buvo du: pp. Stasys V. Valančius ir A. Januška, abu iš Chicagos. Tvarkos vedėjas M. Kasparaitis pirmiausiai perstatė kalbėti S. Valančių, kuris aiškiai išdėstė SLA. istoriją, tikslus ir jo reikšmę Amerikos lietuvių išeivių tarpe.

Antras perstatyta svečias Antanas Januška, kuris yra vienas iš tų musų brolių, kuris pasaulinio karo blaškomas išvargo 8 metus einant kareivio pareigas. Vėliaus su pagalba čia gyvenusio brolio per Japoniją atvyko į Ameriką. Užėjęs karas nedavė jam užbaigti inžinieriaus mokslo, nes du metu išbuvęs Maskvos universitete priverstas buvo jį apleisti ir stoti į kariuomenę ir vargti ilgą laiką. A. Januška dabar gyvena Chicagoje, dirba prie „Varpo". Kad ir nebuvo prisirengęs sakymui prakalbos, bet paprašytas sutiko papasakoti iš gyvenimo nuotikių. Jo kalba publiką užavėjo, nes kiekvienas jo tartas žodis giliai iš širdies. Įrodė, kad visos Europos ir Azijos tautos, net ir Sibiro Kirkizai, visi vienijasi, jungiasi ir stoja už savo tautos reikalus. Atvykęs į Ameriką ir patėmijęs kai kuriuos lietuvius šalinanties nuo Lietuvos reikalų, vartojant žodį „ne kėrinu". Tokiems p. Januška pataria važiuoti į tokį kraštą, kur netektų sueiti nors kelis metus lietuvio ir negirdėti savo kalbos, o tuomet sakytojai „ne kėrinu" išmoktų kaip yra brangi ir maloni savo prigimta lietuvių kalba ir gimtinis kraštas.

Januškai patekus į Rusų pulkus, per 6 metus neteko girdėti savos kalbos. Pirmu syk išgirdęs Sibire šimtametinį senelį, kuris už lietuvystę buvo ištremtas. Jau vedęs rusę, vaikai dideli, vienok šis žilaplaukis senelis, turintis virš 100 metų, išsireiškęs, norįs drįžti į Lietuvą ir ten gimtiniam krašte nors numirti trokšta. P. Januškos kalba baigės su išvedimu, jei visos tautos įvairių kraštų, kaip kulturinės taip ir laukinės, vienijas ir nuo užpuolikų ginasi, tai kitokios išeities ir lietuviams, Amerikoj ir kitur esantiems, negali buti, kaip visiems bendrai stoti už savo tautos reikalus, duodant visokeriopą paramą gimtiniam kraštui. Ne kas kitas, kaip tik išeiviai gali Lietuvą išauklėti į stiprią ir galingą.

Antru syk p. S. Valančius perstatyta kalbėti, aiškino Vilniaus krašto atvadavimo reikalus. Priminė, kad prie Tautų Sąjungos vėl darosi nepalanti padėtis. Ragino klausitojus stovėti sargyboj Vilniaus atvadavime, kad atėjus svarbiam momentui buti prisirengusiems duoti paramą aukomis ir kelti tiesos balsą, kad visas pasaulis žinotų, jog mųs brolius, Vilniaus krašto lietuvius, lenkai kankina ir kad jie jėga yra atėmę mųs tautos širdį — Vilnių. Baigia kalbą ta išvada, kad mes galim ir privalom buti Amerikos piliečiais ir sykiu likti ištikimais sunais Lietuvos ir dirbti del gimtinio krašto ir ginti nuo priešų tėvų kapus.

Prakalbos abiejų kalbėtojų publikai labai patiko. Užbaigus prakalbas tęsėsi šokiai iki 11 val. nakties. Iš to parengimo kuopai liks ir pelno. SLA. 100 kuopa ačiuoja 10-tam apskričiui už parupinimą gerų kalbėtojų ir publikai už skaitlingą atsilankymą ir ramų užsilaikymą.

Sandarietis.

---

302 kp., Trenton, N. J.

SLA. 302-ros kuopos metinis susirinkimas įvyko 14 d. gruodžio. Komisija surengimui paminėjimo 7 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo raportuoja, jog buvo susirinkęs komitetas nuo 4 draugijų ir nutarė surengti apvaikščiojimą vasario mėnesy per dvi dieni: subatoje ir nedėlioje. Subatos vakare surengti balių, o nedėlioje laikyt prakalbas su kitokiais pamarginimais ir visas pelnas skiriama Vilniaus našlaičiams. Po išklausymo šio raporto, tuojaus pakyla „apsišvietęs narys", kaip jis pats save vadina, ir protestuoja, jog šioji komisija yra nelegalė del to, kad jisai tame susirinkime nebuvo ir be jo komisija likos išrinkta ir dar kokia komisija — Lietuvos Nepriklausomybės Šventei paminėti. Pradėjo rėkti, jog šis dalykas reikia išnaujo gerai apkalbėti ir tik po to rinkti komisiją. Nors nariai prirodinėjo, kad ši komisija yra legaliai išrinkta ir jos atšaukt negalima, nes jau darbą pradėjo, vienok jis savo rėkė ir tiek. Bet bunant sumaniam kuopos pirmininkui, kuris visados veda susirinkimus tvarkoj, tad ir šiam susirinkime paliepė „apšviestunui" lankyt kuopos susirinkimus laiku, tai nereikės uždyką rėkt ir įsakė jam nurimti.

Toliaus komisija sudarimui kuopos knygyno pranešė, jog savo darbą užbaigė: nupirko knygomis sudėt šėpą, surado tinkamą vietą del knygyno — toj pačioj svetainėj, kur susirinkimai laikomi ir ant pradžios jau ir knygų randasi.

Svarbesni nutarimai: Visapusiškai apkalbėjus kuopos finansinę padėtį pasirodė, jog kuopa ant sykio negali tiek knygų nupirkti, kad kiekvienas narys galėtų gauti tokias knygas, kokios jam yra tinkamesnės skaityti, tad nutarė vienbalsiai atsišaukti per organą „Tėvynę" į SLA. kuopų knygynus ir pavienius narius, kad jeigu turi atliekamų knygų, tai kad mums pagelbėtų, prisiųsdami jas musų knygynan.

Tad šiuomi ir atsišaukiu į gerbiamus SLA. kuopų knygynus ir į visus SLA. narius ir „Tėvynės" skaitytojus, prašydamas visų, jei pas kuriuos randasi atliekamų knygų, kad mum pagelbėtut padidint musų knygyną. Iki šiam laikui musų kolonijoj nebuvo jokio lietuviško knygyno, nebuvo kam perdaug ir rupintis tuomi ir musų lietuviai darbininkai didžiausioj tamsybėj savo liuosą laiką praleisdavo ir užsiminus apie skaitymą knygų, tai tuojaus visokių nebutų dalykų išgirsi. Vieni sako, kad skaityti nemoka, kiti pinigų neturi, trečių visai ir nekliudyk. Tą viską matydama musų kuopa sumanė, kad taip toliau negalima gyvent ir reikia duoti progos Trentono lietuviams apsišviesti ir pagerint darbininkų gyvenimą. O tas viskas galima padaryt tik per užlaikymą kuopos knygyno, iš kurio musų darbininkai gaus visokių knygų visai uždyką pasiskaityti. Žmogus, skaitydamas knygas liuosu laiku, daug prasilavina ir daug pagerina savo gyvenimą ir jo kišenius pasilieka daug saugesnėj padėty, ne kaip išėjus smuklėn arba prie kazyrių. Tad dar sykį kviečiu gerbiamus narius mums pagelbėti sukurt tinkamą musų kuopos knygyną. Jeigu prie siuntimo knygų turėtumet kokius iškaščius, tai musų kuopa atlygins. Knygas galima siųsti knygiaus vardu: Jonas Deales, 152 Gerard Ave., Trenton, N. J.

Toliaus, prisiminus apie Patersono, N. J., šilko darbininkų streiką, kuriame randasi ir lietuvių, nutarė pagelbėti jiems finansiškai. Iš kuopos iždo paaukavo $10.00 ir nariai sumetė $9.85, kurių sykių susidarė $19.85. Sulig kuopos nutarimo, pinigai pasiųsta Centro Sekretorei, kuri prašyta perduoti lietuvių skyriaus streikierių komitetui. Aukavo sekančiai: kuopa $10.00; po $1.00: J. Viskočka, J. Bačalis, K. Vėlyvis, S. Milinavičius, J. Poškas, K. Vaitavičius ir M. Jakubavičius; po 50c.: A. Andriulis, J. Milinavičius, K. Rinkevičius, A. Ikstonis ir J. Deales; smulkių 35c.

Toliaus, buvo renkama kuopos valdyba šiems metams ir valdybon pateko visi nauji parinktiniai nariai, pavyzdžiu, kuopos pirmininkas yra gerbiamas netik kuopos narių, bet ir visų Trentono lietuvių, kas tik jį pažįsta. Finansų sekretorius yra atsakantis, kuris beveik daugiausia pasidarbavo organizavime kuopos, budamas pirmiaus 5 metus kuopos sekretorium, o organizatorium yra ir po šiai dienai, nuo pat kuopos susitvėrimo. Manau, kad išrinkus kuopai atsakančią valdybą, ateinainčiais metais kuopa daug paaugs kaip nariais, taip ir finansais. Susirinkimas pasibaigė tvarkoje.

302 kuopos korespondentas.

P. S. Aukščiau minėtos aukos gautos ir jau senai persiųstos Patersono streikieriams, lietuvių skyriui.

P. Jurgeliutė — SLA. Sekr.

---

168 kp., Stamford, Conn.

SLA. 168 kp., laikytam metiniam susirinkime 14 d. gruodžio, apsvarsčius kp. reikalus, buvo renkama kp. valdyba 1925 metams. Kone visi liko tie paays, tik atsisakius gerbiamam musų organizatoriui, tapo išrinktas kitas, iš kurio galima tikėtis irgi gerų pasekmių organizavimo darbe. Taippat tapo išrinktas naujas kp. iždininkas. Prirašytas prie kuopos vienas naujas narys į 3-čią laips. apsaugos ir 2-rą laips. pašalpos.

Toliaus buvo išduota metinė atskaita, iš kurios pasirodo, kad nors mažoj lietuvių kolonijoj, vienok musų kp. gyvuoja labai gražiai. Pernykščiam metiniam susirinkime kp. buvo 62 nariai; per praeitus metus prisirašė 15 naujų narių ir vienas persikėlė ant aukštesnio laips. pašalpos. Praeitais metais 2 nariai mirė, 2 persikėlė į kitą kp., 3 tapo išbraukti ir vienas atmestas. Šiam metiniam susirinkime turim 69 narius.

Praeitais metais 168 kp. nariai sumokėjo mėnesinių mokesčių $929.26. Pridėjus 15 narių ir vieno persikėlimo įstojimas — $42.79. Į Centrą pasiųsta $972.05. Praeitais metais Centras išmokėjo į musų kp. nariams apsaugos $450, ligoje pašalpų $242.50.

Musų kp. praeitais metais surengė 2 baliu ir vieną pikniką, nuo kurių liko pelno $203.54. Už naujų narių įstojimą ir vieno nario persikėlimą liko $42.71. Viso labo pribuvo $246.25.

Kp. išlaidos praeitais metais:

Aukauta Mariampolės Realei Gimnazijai	$10.00
Lietuvos Universit. Stud. namams	$10.00
SLA. Našl. ir Našlaičių Fondui	10.00
Aukauta Rusų draugystei	10.00
Velionui J. Dzidolikui ant vainiko	10.00
Velioniui J. Maslauckui ant vainiko	10.00
Už overkotį, kuris prapuolė laike baliaus užmokėta	38.00
Kelionė delegatams į apskričio suvažiavimą	15.00
Kp. apdrauda	1.50
Lenkams įduota už pikniką žuvo	2.00
Už D. Majaucką užmok. mėn. mokestis	2.40
Už finansų knygų lakštus	.50
Už svetainę prakalboms	1.75
Dr. Kvotėjui išmokėta	16.00
Už svetainę laikymui susirinkimų	12.00
Algos sekretoriam, popiera ir pašto ženklai	9.89
Viso labo išmokėta	$159.04
Pribuvo praeitais metais	$246.25
Išmokėta	159.04
Liko pelno	$87.21
Sausio 1 d., 1924 m., kuopos iždė buvo	$132.96
Pridėjus šių metų pelną	87.21
Kp. iždė su 1 d. sausio, 1925 m., lieka	$220.17

J. Pocius — fin. sekr.

---

314 kp., Throop, Pa.

SLA. 314 kuopa suorganizuota sausio mėnesyje, 1921 m. iš aštuonių narių, kurie užsimokėjo sulig SLA. įstatų visus mokesčius už vasario mėnesį 1924 m. Vėliaus dar prisirašė penki nariai ir du persikėlė iš kitų kuopų. Dabar turime 15 narių 314 kuopoj.

Per vienuoliką mėnesių 1924 m. sumokėta mokesnių sekamai:

Įstojimas į apsaugos skyrių	$56.00
Įstojimas į pašalpos skyrių	17.25
Apsaugos mėnesinės mokestys	153.88
Pašalpos mėnesinės mokestys	38.70
Susivienijimo reikalams	18.90
Pašalpos lėšoms	3.70
Kuopos reikalams	5.10
Viso labo	$293.53
Pasiųsta į SLA. Centrą	$251.91
Už dvi knygeles pakvitavimams	$1.00
Už kaucijas	1.00
Už baliaus paskelbimą „Tėvynėj"	1.00
Viso pasiųsta į SLA.	

Centrą ---------- $254.91

Lieka — $38.62
Dr. P. E. Kuboskui už išpildymą aplik. ------ 13.00
Iškasčiai persiuntimo pinigų į Centrą ---------- 1.00
Viso kuopos išlaidų $14.20

Lieka — $24.42
Nuo šokių pelnas ---- $23.10

Viso labo kuopos iždė dabar yra $56.52
V. Stulpinas — fin. sekr.

133 kp., So. Milwaukee, Wis.

Musų SLA. 133 kp. pereitais metais savo darbuote žymiai pakilo, svarbiausiai tai finansiškai sustiprėjo — net visą šimtinę pasidėjo į banką. Taipgi ir nariais žymiai padidėjo, nes musų gabusis organizatorius prirašė naujų narių ir iš Milwaukės, nors tenai irgi gyvuoja SLA. 177 kp. Tai yra tikrai puikus apsireiškimas ir tas aiškiai parodo kiekvienam SLA. nariui, kokia nauda esti, kuomet visi kuopos nariai sutartinai darbuojasi organizacijos labui.

Tačiau dideliu skaitlingumu narių negalime pasigirti, nors naujų ir prirašyta prie kuopos. Prisėjo išduoti musų kuopos nariams net 9 persikėlimo lakštai, o tuo tarpu į mųs kuopą nei vienas narys iš kitų kuopų nepersikėlė. Bet mes to nepavydim, nes nežiurint prie kurios kuopos narys neprigulėtų vis viena yra musų didžiulės šeimynos nariu, t. y. Susivienijimo nariu ir todel mes sekamais metais dar daugiau darbuosimės, kad dar daugiau nau jų narių prirašius ir dar labiau kuopa sustiprinus visais žvilgsniais. Tai yra pareiga kiekvieno SLA. nario ir mes tas pareigas pasistengsime tinkamai atlikti.

Priešmetiniam kuopos susirinkime nutarta surengti vakarą sausio 18 d., paruošiant įvairių programą ir suvaidinant komedijėlę „Ukininko išdykėlis sunus". Mat tą dieną musų kolonijoje įvyks SLA. 10-to apskričio suvažiavimas, tai turėsime progos susipažinti su Wisconsino valstijos veikėjais ir tuomet galėsime dar pasekmingiau darbuotis SLA. labui. Taipgi ir suvažiavimo delegatai turės progos kartu su visais pasijuokti iš „Ukininko išdykėlio sunaus" ir linksmai praleisti vakarą, nes jo programas bus labai įvairius ir įdomus. Todel visi vietos lietuviai apylinkių SLA. nariai ir delegatai busiančio apskričio suvažiavimo yra prašomi neužmiršti sausio 18 d., kurios vakare SLA. 133 kuopos darbuotojai išpildys labai įdomų programą.

Musų kuopa yra pasiryžusi smarkiai veikti šiais metais visais atžvilgiais, nepraleidžiant nei valandėlės laiko ko nors naudingo neveikus. Taipgi kuopa nutarė pakelti valdybos nariams algas, bet ir iš valdybos reikalaus tinkamai atlikti savo pareigas. Pereitais metais nekurie nariai kaltina finansų sekretorių užtai, kad vienas narys sirgęs jau trečias mėnuo ir dar neaplaikęs pašalpos, tuo tarpu sekretorius tvirtina, kad aplaikys ir esą bukite kantrus, o viskas bus gerai.

Nesenai pas mus susitvėrė ir TMD. kuopa, kuri jau aplaikė numerį ir čarterį ir pradeda darbuotis. Linkime jai kuogeriausios kloties!

Darbai pas mus juda pusėtinai ir žmogus norintis dirbti gali susirasti sau darbą. Uždarbiai įvairiųs.

Pranas Jurkus.

16 kp., Harrisburg, Ill.

Gruodžio 17 d. SLA. 16 kp. ir ALDLD. kp. surengė prakalbas, kuriose kalbėjo p. P. V. Žalpis iš Chicago, Ill. Pirmoje temoje kalbėjo apie SLA. aiškindamas šios organizacijos naudingumą ir parankumą kiekvienam lietuviui darbo žmogui ir todel kvietė kiekvieną dar neprigulintį prisirašyti prie SLA. Kuomet sudarysime nors 100,000 narių tuomet tikrai didelius darbus galėsime nuveikti ir lietuviams butinai reikia prisirašyti prie šios didžiulės organizacijos, kurioje galima daug tinkamiau apsidrausti ir apsirupinti nelaimės valandoje, negu mažose pašalpinėse draugijose, arba svetimtaučių organizacijose ar kompanijose, kurių agentai tankiai apgaudinėja nesuprantančius anglų kalbos lietuvius.

Antroje temoje kalbėjo apie ALDLD. reikalus, aiškindamas kokias knygas ši draugija išleidžia ir kaip naudinga prie jos prigulėti kiekvienam darbininkui. Prakalbos publikai patiko. Aukų surinkta $10.75, nors publikos buvo tik 34 ypatos. Aukos bus sunaudotos Lietuvos politiškų kalinių šelpimui.

Šventakupris.

176 kp., Chicago, Ill.

Laikytame 176 kuopos priešmetiniame susirinkime narių atsilankė 28, nes mat šis susirinkimas buvo šaukiamas atvirutėmis, kaipo priešmetinis susirinkimas. Iš finansinio raporto paaiškėjo, kad Centralinių mokesnių nariai sumokėjo $83.32.

Buvo pakeltas klausimas ir skaitytas laiškas iš Centro, kuriuomi pranešama, kad negali buti priimtas atgal kuopos narys p. Čiapas, kuris delei neužsimokėjimo savo mokesnių jau buvo išbrauktas iš SLA. Todel p. Čiapas pasiėmė aplikaciją išpildyti ir prižadėjo ją priduoti kuopai kaipo naujai įstojantis narys. Taipgi panorėjo susipažinti su SLA. įstatais kitas vietos lietuvių darbuotojas V. Pečiulis, tad jam įteikta SLA. konstitucija ir tikimės, kad jisai greitu laiku įstos į SLA. ir darbuosis jo labui.

Buvo pakeltas klausimas apie padidinimą kuopos iždo, kuris pastariuoju laiku yra pustuštis, nes mat nariai nenori daugiau 5 centų mokėti kuopos reikalams. Apsvarsčius visokias galimybes kitos išeities nesurasta, kaip tik visiems kuopos nariams kibti į darbą ir visais galimais budais didinti kuopos narių skaitlių, o tuomet ir kuopos iždas padidės, o išlaidos bus beveik tik tos pačios, kokias ir dabar kuopa turi. Todel pareiga kiekvieno 176 kuopos nario atlikti savo privalingas pareigas ir prikalbinti prisirašyt prie musų kuopos kuo daugiausiai naujų narių. Tuščiais žodžiais nieko neatsieksime ir jie eina niekais, todel vietoje tuščių kalbų pasirodykime su realiais darbais, o tuomet ir musų kuopos padėtis pagėrės ir daugiau galėsime veikti, kuomet didesnis skaitlius narių prie kuopos prigulės.

Ant galo išrinkta valdyba šiems metams iš energingų darbuotojų ir todel pasitikiu, kad šiais metais kuopos darbuotė bus našesnė ir daugiau pasidarbuosime labui kuopos ir visos organizacijos, negu pereitais metais pasidarbavome.

J. A. Povilaitis — fin. sekr.

219 kp., Roslyn, Wash.

Gruodžio 7 d. įvyko musų kuopos priešmetinis susirinkimas, kuriame turėjome išrinkti naują valdybą šiems metams ir išrinkti nuo narių mokesnius už pereitus metus. Valdyba pasiliko visa senoji ir tik nariai užsimokėjo mokesnius ir šiaip nieko naujo ir svarbaus nenutarta, nes musų kuopos veikimui dirva labai maža.

Beje, šiame susirinkime prisirašė vienas naujas narys prie kuopos ir tuo budu jau musų jėgos nors tiek sustiprėjo.

Pirmsėdis.

54 kp., McAdoo, Pa.

Musų kuopa laikė priešmetinį susirinkimą gruodžio 7 d., kuriame išrinkta nauja valdyba 1925 metams iš darbščių ir energingų darbuotojų ir todel galima iš anksto tikrinti, kad ir šiais metais 54 kuopos reikalai bus vedami tvarkingai ir atatinkamai.

Iš finansinės kuopos apyskaitos paaiškėjo, kad su 1 d. sausio, 1925 m., pinigų kuopos iždė lieka $108.87. Pilnų narių kuopa turi 33, vaikų skyriuje 13, iš to skaičiaus 6 moterys priklauso tik prie apsaugos skyriaus. Nariai sulig apsaugos laipsnių dalijasi sekamai: 1-mam laipsny ($150) priguli 6 nariai, kurių apsauga išneša $900; 2-ram ($300) — 7 nariai, apsauga išneša $2,100; 3-čiam ($600)—12 narių, apsauga išneša $7,200; 4-tam ($1,000) — 8 nariai, apsauga išneša $8,000. Viso musų kuopos nariai apsaugos neša $18,200.

Musų kuopa 1924 metais viso pinigų į Centrą pasiuntė $592.74. Centras išmokėjo 54 kuopos nariams sekamai: pomirtinių $400, pašalpų ligoje $325.50, kuopos organizatoriui atlyginta $6.50, viso $731.50. Vadinasi, Centras išmokėjo musų kuopai daugiau $138.76, negu kuopa pasiuntė pinigų į Centrą. Su 1 d. sausio, 1925 m., pas kuopos iždininką pinigų pasilieka $108.87. Tiek išneša kuopos iždas.

Smulkmeniškas įplaukų ir išlaidų apyskaitas išduoda sekretorius kiekviename kuopos susirinkime ir tas esti įrašoma į protokolų knygas. Todel tokias apyskaitas gali girdėti ir žinoti kiekvienas narys, kuris lanko kuopos susirinkimus. Kuopos susirinkimai laikomi kiekvieną sekmadieny po pirmos dienos kiekvieno mėnesio, visiems nariams žinomoj vietoj. Butų labai pageidaujama, kad kiekvienas 54 kuopos narys lankytųsi į kiekvieną susirinkimą ir prisidėtų savo darbu prie tvarkymo organizacijos reikalų ir plėtimo jos tikslų Amerikos lietuvių visuomenėje. Atminkite gerbiamieji SLA. 54 kuopos nariai, kad tai yra privalinga pareiga kiekvieno nario lankyti kiekvieną kuopos susirinkimą ir svarstyti organizacijos reikalus, kuri yra musų šelpėja ir kiekvienam reikalui ištikus mus sušelpia, net didesnes sumas išmokėdama iš Centralinio iždo, negu mųs visa kuopa sumoka į Centralinį iždą. Todel ir mes pasistengkime atlikti savo pareigas linkui musų šelpėjos — linkui mųs visų branginamos organizacijos.

Jurgis Milius — sekr.

107 kp., Philadelphia, Pa.

Turbut drąsiai galima sakyti, kad nei viena SLA. kuopa negali susilyginti su musų 107 kuopa, susilygint su narių... apsileidimu. Neaik kad musų kuopoje jokio veikimo nei gyvumo nėra ir negalima prie to išjudinti, bet negalima nei narių į kuopos susirinkimus prikviesti.

Ant kiek didelis musų kuopos narių apsileidimas, užtenka paminėti vien tas faktas, kad pereitais metais nebuvo galima atlaikyti nei vieno žmoniško kuopos susirinkimo, nes negalima sudaryti kvorumo. O tuo tarpu kuopoje narių priklauso pusėtinas burelis ir butų galima daug kas veikti SLA. labui, nes Philadelphijoje yra gražios dirvos SLA. kuopos veikimui. Bet kaip minėjau nieko negalima padaryti delei narių apsileidimo ir nelankymo kuopos susirinkimų. Net nevisi nariai pasirupina ir mokestis užsimokėti, o apie susirinkimą, nei neprisimink. Priseina rinkimai ar Pildomosios Tarybos, ar kuopos valdybos, tai nežinai nei ką daryti ir nėra iš ko nei kuopos valdybos išrinkti. Nieko negelbsti nei atvyručių rašinėjimas, kviečiant narius į susirinkimus. Tuo budu tik veltui laikas ir pinigai eikvojasi.

Ir gana keistas tokis narių nusistatymas. Ypač begalo keistas tas faktas, kad seniaus buvusieji žymųs kuopos darbuotojai dabar nepasistengia patys nei mokesnių kuopos sekretoriui atnešti. Visuomet reikia pas juos nueiti mokesnius išrinkt ir dar tave išbara, kad pasivėlavai ateiti, nes esą aš galėjau ir suspenduotas buti. Tokiose aplinkybėse tenka gyvuoti SLA. 107 kuopai.

Vienok negaliu praleisti progos neatsišaukęs į SLA. 107 kuopos narių sveiką sąmonę, kad jie permainytų savo apsileidimą ant aktyvio veikimo. Dabar, pradėdami naujus metus, kiekvienas padarykime tvirtą prižadą lankytis į kiekvieną kuopos susirinkimą, o tuomet pakelsime ir kuopoje gyvumą ir atliksime daug naudingo darbo savo organizacijai, nes kaip minėjau Philadelphijoj yra didelė dirva darbuotis SLA. kuopai ir didinti savo narių skaitlių. Metinis kuopos susirinkimas įvyks sausio 14 d., 1925 m., visiems žinomoj vietoj ir paprastu laiku. Šiame susirinkime bus rinkimas kuopos valdybos 1925 metams ir yra daugiau svarbių reikalų, kurie neatidėliojant reikia aptarti ir išspręsti. Todel meldžiu visus 107 kuopos narius atsilankyti į šį susirinkimą ir atsiveskite savo draugus prirašyti į SLA.

Pasitikiu, kad gerb. SLA. 107 kuopos nariai išgirs šį mano balsą ir atsilieps skaitlingu suėjimu į kuopos susirinkimą, kuriame aptarsime veikimui planus ir pradėsime rimtą darbą. Pastaruoju laiku Philadelphijoj nieks nieko neveikia, todel mums yra proga darbuotis musų kuopos ir viso Susivienijimo labui ir kartu visuomenės labui, ypač daug gero padarysime savo draugams, prirašydami juos prie SLA., kaipo didžiausios ir turtingiausios lietuvių pašalpos ir apdraudos organizacijos. Visi SLA. 107 kuopos nariai į susirinkimą!

K. Krivicckas — sekr.

67 kp., Luzerne, Pa.

Pereitam priešmetiniam 67 kuopos susirinkime išrinkta kuopos valdyba 1925 metams iš energingų darbuotojų, todel iš anksto galima tikėtis, kad kuopos reikalai bus vedami atatinkamoj tvarkoj. Taipgi šiame susirinkime išklausyta visų metų apyskaita ir kuopos medžiaginė padėtis, kuri, trumpoje sutraukoje paėmus, yra sekama: Per 1924 m. 67 kuopos nariai sumokėjo apsaugos mokesnių $377.66; ligoje pašalpos — $276; SLA. lėšoms — $93.27; Vaikų Skyriaus — $1.95; apsaugos įsirašymo $2.50; ligoje pašalpos įsirašymo — $1.50; tautiškiems reikalams — $4.98; Našlių ir Našlaičių Fondui — $8.20; už viršininkų kaucijas — $1.00; viso pasiųsta į Centrą $767.06. Viso per metus nariai sumokėjo — $790.96, liko kuopos iždė $23.90. Viso kuopa turėjo išlaidų $23.12, atliko kuopai pelno 78 centai. Buvo nuo pirmiaus kuopos iždė $24.17, su 1 d. sausio, 1925 m., kuopos iždė yra 24.95. Centras 67 kuopos nariams išmokėjo: pomirtinių $1,000, ligoje pašalpų $68, viso $1,068.00. Taigi Centras išmokėjo $300.95 daugiau, negu kuopa pasiuntė į Centrą.

Su pradžia 1924 m. kuopa turėjo 42 nariu. Vienas narys pasimirė, vienas prisirašė naujas ir vienas persikėlė į didžiųjų skyrių iš Vaikų Skyriaus. Su pradžia šių metų kuopa turi 41 pilnų narių ir du suspenduoti; viso narių 43.

Tai tokia maž-daug abelna apyskaita 67 kuopos medžiaginės padėties.

V. Rygelis.

43 kp., So. Boston, Mass.

SLA. 43 kuopa rengia koncertą ir prakalbas nedėlioj, sausio 11 d., 1925 m., Lietuvių Salėje, 7:30 val. vakare. Kalbės Darbininkų (Komunistų) Partijos Organizatorius P. Plepys, Sandaros Centro Sekretorius V. M. Čekanauskas ir adv. Z. M. Puišiutė-Shallna.

Apart prakalbų, bus puikus konrertas.

Visus vietos lietuvius skaitlingai atsilankyti kviečia—

Rengimo Komitetas.

Aukos K. Indulio Sušelpimui.

SLA. 1-mos kuopos nario K. Indulio sušelpimui, apart jau paskelbtų organe „Tėvynėje" aukų, dar gauta sekamai:

SLA. 191 kp., West Frankford, Ill. -------- $15.25
SLA. 148 kp., Nokomis, Ill. ---------- 5.00
SLA. 304 kp., Buffalo, N. Y. ---------- 5.00

Viso — $25.25

Aukotojams varde nelaimingo K. Indulio tariu širdingą ačiu!

S. Tamulevičius prot. sekr.

AUKOS SLA. 7-to APSKRIČIO.

Sulig nutarimo SLA. 7-to apskričio 21-mo suvažiavimo, čion siunčiame čekius ant $162.98, tai yra **visas pelnas** 7-to apskričio išvažiavimo, įvykusio liepos mėn. paskutinę dieną, 1924 m., Rocky Glen parke.

Nors ilgai nusitraukė iki viskas likosi galutinai užbaigta, vienok aukos turi savo tikrąjį tikslą pasiekti, todel šie pinigai yra skiriami sekančiai:

Auka šelpimui SLA. našlaičių $87.98.

Auka Lietuvos Moterų Globos Komitetui Lietuvos našlaičiams šelpti $75.00.

Auką skiriamą Lietuvos našlaičiams malonėkite persiųsti tikram komitetui ir butų geistina, kad mes gautume atsakymą iš Lietuvos.

J. S. Gilvickas,
7-to apskr. sekretorius.

P. S. Pinigai $87.98 priimta ir pernešta N. ir N. Fondui. Taipgi pasiųsta čekis ant $75.00 Lietuvos Moterų Globos Komitetui sušelpimui Lietuvos našlaičių ir pasitikiu, kad su laiku gausite pakvitavimą šios sumos iš minėto komiteto.

P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

NEKROLOGAS.

A. † A. Aatanas Paskevičius, narys 279 kp., Sesser, Ill., pasimirė 8 d. gruodžio, 1924 m., sulaukęs vos 39 metų amžiaus. Mirties priežastimi buvo „appendicites", kuris truko viduriuose ir užnuodijęs visą sistemą velionį nuvarė į kapus. Mat ligoninė toli ir greitos pagalbos nebuvo galima suteikti, tad bevežant į ligoninę kelyje pasimirė.

Paliko dideliam nuliudime žmoną Marijoną ir 3 vaikelius: Joną 13 metų ir Janitą ir Petronėlę abi 9 metų — dvynukės. Taipgi paliko tėvus, brolį ir dvi seseri Lietuvoje ir du broliu ir pusseserę Amerikoje.

Velionis paėjo iš Lietuvos Metelių kaimo ir valsčiaus, Alytaus apskrities. Atvyko Amerikon 1905 metais ir daugiausiai dirbo anglių kasyklose. Buvo blaivas, doras ir laisvų pažiurių žmogus ir vedė gražų gyvenimą, todel buvo visų mylimas. Tokia staiga velionio mirtis sujudino netik lietuvius, bet ir svetimtaučiai labai apgailestavo gerą ir nelaiku mirties išplėštą iš gyvenimo žmogų.

Velionis buvo aktyvus narys ir gero velijantis organizacijai darbuotojas. Jisai buvo išrinktas delegatu į SLA. 3-čią ir 6-tą Dvimetinį Seimą ir taipgi buvo SLA. 279 kuopos iždininku. Palaidotas Lietuvių Tautiškuose Kapuose, West Frankford, Ill. Velionio moteris ir vaikeliai padovanojo jam savo gailiom ašarom aplaistytą gyvų gėlių vainiką. Taipgi ir SLA. 279 kuopa suteikė paskutinį patarnavimą savo mylimam draugui ir nupirko gyvų gėlių vainiką.

Jei kas norėtų plačiau sužinoti apie velionį Antaną, tai meldžiu kreiptis žemiau telpaniu antrašu.

Ilsėkis ramiai, mielas Drauge, visus vargelius pabaigęs ant visados!

A. Meškauskas,
Box 11, Sesser, Ill.

Kuopu Susirinkimai

Plainsville, Pa. SLA. 72 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 11 d., 1925 m., 2 val. po pietų, Juozo Audziavičiaus kambary, 14 Clark St. Malonėkite visi draugai ir draugės atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1925 metams. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 72 kuopos.

V. Martinkus — sekr.

Pittston, Pa. SLA. 7 kuopos susirinkimas įvyks sausio 11 d., 1925 m., K. Rudaičio svetainėje. Visi nariai kviečiami skaitlingai susirinkti, nes bus išduoti raportai iš praeitų metų veikimo. Turime ir kitų svarbių reikalų apsvarstyti. Taipgi nepamirškite, kad ir už vaikus šį mėnesį reikia mokėti.

A. Galinskas — sekr.

Herkimer, N. Y. SLA. 233 kuopos susirinkimas įvyks 11 d. sausio, 3 val. po pietų. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes turime svarbių reikalų apsvarstymui. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokesnis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 233 kuopos.

Kviečia valdyba.

Shenandoah, Pa. SLA. 308 kuopos susirinkimas įvyks 11 d. sausio, 1925 m., 2 val. po pietų, J. Abračinsko svetainėj. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos nauja valdyba 1925 metams. Neatsilankiusieji susirinkiman busite baudžiami $1.00. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 303 kuopos.

A. Stepankiavičius — sekr.

PARSIDUODA
KRIAUČIŲ ŠAPA
labai gerom išlygom. Biznis išdirbtas gerai per suviršę 20 metų, randasi lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Kas nupirks, tai daug kartų pasakys ačiu. Atsišaukite sekančiu adresu:
V. ŽEMAITIS,
304 E. Centre Street,
MAHANOY CITY, PA.

Bell Phone 5316
DR. E. G. KLIMAS
Jau sugrįžo iš Europos ir vėl praktikuoja mediciną posenovei žemiau telpančiu adresu.
Ofiso valandos:
Savam ofise nuo 8:30 val. iki 10 val. ryte; nuo 6 val. iki 8 val. vakare.
Samaritan Ligoninėj, medikalėj klinikoj, nuo 12 val. iki 1 val. po pietų.
Northeastern Ligoninėj, vaikų džiovos klinikoj, antradieniais nuo 3 val. iki 5 val. po pietų.
Kitais reikalais pasitarimas sulig sutarties.
2538 E. Allegheny Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

ITALIŠKOS ARMONIKOS.

Mes padarome ir importuojame visokių pirmos kliasos rankų-darbo ITALIŠKŲ ARMONIKŲ geriausių visame pasaulje.
Garantuojame ant dešimts metų. Mūsų kainos yra žemesnės, negu bile dirbtuvės. Pirkėjams instrukcijos ant armonikos suteikiama veltui. Reikalaukite kataloge — prisiųsime DYKAI.
RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave., Dept 107. Chicago, Ill.

LIETUVON
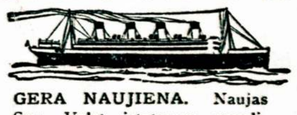
GERA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.
Musų dideli laivai milžinai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp
Daug laivų išplaukia kas savaitė.
Visi musų 3-čios klesos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.
Kreipkitės prie mus vietinių agentų arba
WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

Jau Susekta ir Atidengta
"BURTININKE"
Aprašoma: Burtininkų, raganų ir velnių galybė; kaip ir iš ko padaroma burtai-monai; dideli juokai; Meiliški burtai, ir t. t. Todel „Burtininkas" vertas tukstančius dolerių, bet prenumeratos kaina metui TIKTAI $1. Dėk dolerinę laiškan ir adresuok:
LIET. ŠVIET. KNYGYNAS,
3106 SO. HALSTED ST., Dept. 6,
CHICAGO, ILL.

KOSULI SUSTABDYK TUOJAUS VARTOJANT
SEVERA'S COUGH BALSAM.
Laikyk ji po ranka. - Kaina 25c ir 50 centai.
Severa's Cold and Grip Tablets
sulaika persišaldymą nedodant jam išsivystyti. Kaina 30 centai pas aptieką
Severo Kalendoriu 1923 metams gaunama visur aptiekose, ar nuo
W. F. SEVERA CO., - CEDAR RAPIDS, IOWA

Kolonijališkosios Dienos
Dienose Washingtono ir Lafayetto; Kosciuškos ir karaliaus Jurgio, buvo pilnai galiojančiu paprociu puikioms ponioms ir gražiai apsirėdžiusiems vyrams papuošti savo galvas su gražiais perukais. Jei šitas paprotys galiotų ligi šiol, tai šiandien daugelis žmonių galėtų paslėpti po peruku pleiskanomis apdengtas savo galvas. Tačiau vietoje to, jie šiandien naudoja
Ruffles
Pleiskanų mirtinąjį priešą, kuris, jei ištepsi juomi galvą kasdien per savaitę ar dešimtį dienų ir vėliaus tik retkarčiais sulig reikalo, greitai apvalis galvos odą nuo šių erzinančių baltų lupynų; niežėjimas tuojaus pranyks ir plaukai tuojaus atgaus savo naturalį, normalį grąžumą. Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba už 75c. prisiunčiame paštu tiesiai iš dirbtuvės.
F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Lietuvos Paviršius ir Gelmių Turtai

Dabartinis Lietuvos paviršius pra susidaręs eretinių veiksmų budu ir jame labai žymųs ledamečio pėdsakai pavidale apvalių kauburių, ilgų iškilių „nunarų" ir nelygiai išgaubtų slėnių. Tokiame paviršiuje geologiniai klodai guli gana lygiai vienas po kito, nėra sulaužyti, iškelti viršun ir sumaišyti, kaip vulkaninės kilmės paviršiuose, ir del to jame daug mažiau yra gelmių turtų, negu pastarajame.

Šituo galima išaiškinti, kodel lig šiol be vienų antrų pėdsakų Lietuvos paviršiuje nesurasta svarbesniųjų metalinių ir mineralinių turtų, — kaip akmeninis anglis, geležis ir kiti paprastieji ir brangieji metalai ir mineralai. Tas nesuradimas dar nereiškia, kad tų turtų visai nebutų toje ar kitoje Lietuvos paviršiaus gilumoje. Paskiausiais, 1924 metų vasarą atliktais prof. Smith Sibingos geologiniais Lietuvos paviršiaus tyrinėjimais, nustatyta akmeninės anglies pėdsakų ir geležies rudos esimas juros sluoksny, kuris prieina arčiau į Lietuvos paviršių ties Papilės miesteliu, Ventos upės pakraščiuose. Taip pat negalima gynčyti, kad nėra tų turtų ir kitose Lietuvos dalyse, kurios dar nėra nuodugniau ir naujesniais metodais ištirtos. Lietuvos gelmių turtai turi panašią sudėtį mineralinių turtų eretinės kilmės kraštų, kurie bendrai nėra laikomi įžymesniais gelmių turtais.

Tarp jų tenka paminėti pirmoje eilėje gipsas geros rušies (alebastras) Biržų apylinkėje ir blogesnės rušies Joniškio ir Pasvalio apylinkėse. Gipsas platesniu pramonės budu lig šiol Lietuvoje neeksploatuojamas.

Paprastosios druskos (chlorino natro) prof. Juodelės tyrimais esama panemunio ruože nuo Stakliškės, Birštono, pro Nemunaitį ligi Druskininkų ir toliau į pietus. Bet jos klodai yra labai giliai ir šiandieniniams eksploatacijos budams yra per brangus ir neprieinami. Surųs vandens, tryšką iš versmių Birštone, Druskininkuose, Nemunaityje, Stakliškės apylinkėse, naudojami gydymo tikslams, o paskiausiuoju metu Birštono vandens yra gazuojami, pilstomi į bonkas ir parduodami.

Geležies rudos junginių su durpine žeme (pelkinės rudos) randame Lietuvoje daugely vietų, ypač ten, kur yra durpinių pelkių. Seniau, unijos laikais, ta ruda buvo eksploatuojama. Nuo tų metų eksploatacijos vietos gavo „Rudų", „Utų" ir „Budų" vardus. Vietų tokiais vardais ypač gana daug šiaurinėj Suvalkijos daly. Dabar tos geležies rudos nenaudojamos. Prof. Smith Sibinga savo geologinės ekspedicijos metu 1924 m. vasarą atrado kietesnės gelež. rudos pėdsakų minėtame juros sluoksny.

Durpės Lietuvoje yra išmėtytos po visą kraštą. Jos yra visur, kur tik yra žemų, slėnių, šlapių vietų. Didžiausi jų plotai žinomi apie Šiaulius — Tyruliai, prie Kauno—Didysis Raistas, ir netoli Zapyškio — Ežerietis. Viso Lietuvoje durpynų yra apie 20,000 h. gilumo nuo 3—9 metrų. Pramoningai eksploatuojama durpės Ežeriečio ir Rekiavo ežero, ties Šiauliais.

Kreidos klodų yra Nemuno viršupy anapus Gardino. Apie platesnę eksploataciją nežinoma.

Kalkakmenio (klinčio) ištisų klodų žinoma Ventos ir Mušos rajonuose. Mažesnių klodų ir atskirų akmenų randama visuose kituose paupiuose ir šalies vidury. Pramoningai eksploatuojami tie klodai ties Šiauliais.

Smėlakmenio klodų žinome Nemuno pakraščiais, kame jie kai kur išeina aikštėn gana dideliais masyvais, kaip, pavyzdžiui, ties Vilkijos miesteliu prie Nemuno. Lietuvos smėlakmuo yra minkštas ir duodasi lengvai tašyti. Galėtų buti taikomas grindimo, statybos reikalams. Bet pramoninio eksploatavimo negirdėt.

Molio įvairių rušių ir spalvų randama didesniais ir mažesniais sklypais visoj Lietuvoj. Kai kur randama baltai melsvojo molio, (šlyno) artimo fojansui. Molis nuo neatmenamų laikų Lietuvoj naudojamas žiedynui (karamikai) ir statomųjų plytų degimui. Didesnio masto įvedimas eina apie Kuršėnus, Seirijus, Prienus, Mariampolę ir kitur.

Smėlio taip pat įvairios rušies ir dydžio sklypų randama visoj Lietuvoj. Ypač daug ir gero paupiuose ir pajury. Yra didesnių smėlynų Lietuvos rytuose. Stiklas dirbti iš Lietuvos smėlio lig šiol buvo tik mėginamas. Šalia smėlio tankiai pasilaiko ir visokio žvyro, tiktai pylimo ir statybos reikalams. Naudojamas plačiai keliams pilti.

Kulakmenių (žemaičių kulių) randama paviršiuj, dirvoj ir giliau daugiau mažiau visoj Lietuvoj. Didelių akmenynų esama pietų vakarų Žemaitijoj (Veviržėnai, Kuliai, Kartena) ir Trakų apskrity. Kulakmeniai turi vertės plentų statyboj ir taisyme, statyboj, tekinime.

Dumblo yra ežerėliuose, kudrose ir pelkėse. Tinkamas laukų tręšimo tikslams.

Rusų tyrėjų daviniais, Lietuvoj randama brangus akmuo granatas.

Jura išmeta visu pajuriu gintaro, kuris Klaipėdoj ir Palangoj apdirbinėjamas pramoningai. *M.*

(„Trimitas")

NEVYKUS KRITIKA

„Tėvynės" 41 num., p. m., tilpo mano straipsnis „Jaunimo Ištautėjimas ir to Kaltininkai". Ant to mano straipsnio atsiliepė p. K. Širvydienė „Tėvynės" 45 num., p. m. Pradėdama p. Širvydienė savo straipsnį bei taip vadinamą man atsakymą, ji pilnai sutinka su mano išreikšta nuomone pradžioje straipsnio ir, prie progos, dar pusėtinai pakedena kitas moteris.

Toliaus p. K. Širvydienė bando apginti laikraščių redaktorius ir padaryti juos nekaltais avinėliais. Svarbiausis p. Širvydienės argumentas, tai kaltinimas korespondentų. Šitokis argumentavimas neišlaiko jokios kritikos. Aš savo straipsnyje nekalbėjau nieko apie korespondentus, kuriuos p. Širvydienė tiek daug apkaltino, tuomi norėdama pateisinti redaktorius. Mano straipsnyje buvo gana aiškiai kalbama vien apie redaktorius, visai nieko neminint apie jokius korespondentus, jų kaltinimą, bei teisinimą. Taigi man nėra suprantama šitokia p. Širvydienės kritika. Reiškia, p. Širvydienė veda polemikas prieš nieką, arba geriau sakant, kritikuoja tai, ko straipsnyje visai nėra. Jeigu p. K. Širvydienė mato kaltais korespondentus bei bendradarbius jaunimo ištautėjime, tai ji galėjo parašyti atskirą straipsniuką tame reikale, nurodant jų klaidas. Pagaliau, p. Širvydienė turėtų žinoti nors tai, kad už telpančius straipsnius laikraštyje be parašų atsako ne korespondentas ar bendradarbis, bet redaktorius, ir jie, kaipo toki, yra redaktorių parašyti. Tokiuose be parašų straipsniuose tankiai tenka pastebėti nekuriuose laikraščiuose šmeištai bei purvinimai jaunimo, veikiančio lietuvių draugijose bei viešame gyvenime.

Toliaus p. Širvydienė rašo daugiau apie viešuosius veikėjus ir slapyvardes, negu atsakinėja į mano straipsnyje išreikštas mintis. Todel galima spręsti, kad p. Širvydienė nepasistengė pilnai suprasti mano straipsnio prasmės ir, vietoj atsakymo, prirašo nebutų dalykų. Mano buvo kalbama apie jaunimą veikiantį viešame gyvenime ir dalyvaujantį lietuvių draugijose, visai nei puse žodžio neminint apie kokias tai korespondentų ar bendradarbių slapyvardes ar kit ką. Bet matyt, p. Širvydienės ir tas mano straipsnio paragrafas buvo netyksliai suprastas. Ji prirašė labai daug: apie kulturingus amerikonus; apie korespondentų ir rašytojų vardus; apie slapyvardžius ir dar devynias galybes kitų dalykų. Visai nebutų nuostabu, jeigu p. Širvydienė apie tai butų parašius atskirą straipsniuką į laikraštį, nurodant klaidas korespondentų ir kitų rašytojų. Bet dabar, kuomet p. Širvydienė veda polemikas prieš nieką, tai yra kovoja prieš tai, ko mano straipsnyje nei puse žodžio nėra prisiminta, tai yra daugiau, negu juokinga.

Pagaliau, p. Širvydienė, jei ji yra prasilavinusi ir plačių pažiurų moteris, turėtų žinoti ir tai, kad nesvarbu kas parašė straipsnį ar korespondenciją, bet svarbu ką parašė. Šitokis nusistatymas dar yra pas daugelį musų korespondentų, bendradarbių ir pas nekuriuos redaktorius, kad spręsti jaunuolio (čionai ei na kalba tik apie jaunuolius) darbus ne sulig jo nuveiktų darbų, bet sulig jo išlaukinės išvaizdos, bei jausminių įsitikinimų. Turime atminti, kad mes gyvename dvidešimtame šimtmetyje, tai yra amžiuje progreso, todel privalome plačiau pažvelgti į dalykus, o ypatingai į savo jaunuosius darbuotojus ir jų darbus apkainuoti.

Baigdama p. Širvydienė savo straipsnį, neužmiršo ir p. Smetonos patarimus pasiulyti. Gal but, kad p. Širvydienei, kaipo moterei, p. Smetonos vardas puikiai skamba, bet tikrenybėj yra kitaip. Aš visai nieko nesakyčiau, jeigu p. Širvydienė butų pasiulius imti pavyzdį iš mutų tautos didvyrių, kaip tai: Dr. J. Šliupo, Dr. J. Basanavičiaus, Dr. V. Kudirkos, Pr. Vaičaičio, P. Višinskio, Armino, J. Vileišio, K. Bugos, Jablonskio ir eilės kitų. Bet dabartinis p. Širvydienės pasiulymas yra baisiai nevykęs.

Abelna išvada iš p. K. Širvydienės suvirš dviejų skilčių rašto, bei taip vadinamo man atsakymo, pati savaimi pasidaro gana aiški: p. K. Širvydienė, norėdama kitiems patarnauti, taikė į milžinišką dalyką, bet jai pavyko nušauti tik nykštuką. *Pelėda.*

Amerikos Lietuvių Pažangiajai Visuomenei

Jau metai kaip Amerikos skaitanti laikraščius pažangioji visuomenė turėjo progos išgirsti apie vienos klerikalų smaugiamosios mokyklos padėtį — apie Realinę Mariampolės Gimnaziją. Anuomet, kam-ne-kam dar galėjo buti neaišku, kodel Realinė Mariampolės Gimnazija ypatingo net Amerikos dėmėsio reikalinga. Juk gimnazijų Lietuvoje buvo ir yra labai daug. Realinės Mariampolės Gimnazijos mokytojai ir šiai įstaigai artymi žmonės nedaug terašė Amerikos laikraščiuose kodel šita, o nekita kuria Lietuvos aukštesniąja mokykla reikėtų susidomėti. Šį darbą puikiai atliko Lietuvos ir Amerikos lietuviški klerikalai. Be viso to purvo kuris skelbiamas klerikalų laikraščiuose ir kraunamas ant šios mokyklos galvos, jie per Švietimo Ministeriją ryžosi šiais metais Realinę Gimnaziją butinai likviduoti. Matydami, kad gimnazija skursta ir del buto ir del lėšų stokos prisimesdami geradariais, š. m. birželio mėn. pasiujė ją suvalstybinti, o musiškai šnekant — skirti vedėju kunigą, mokytojais zakristijonus ir davatkas ir tuo budu pasigaminti da vieną Mariampolės vienuolyno tvirtovės, jau rodos penktą fortą. Šitą negudrią kombinaciją numatydami R. Gimnazijos laikytojai griežtai atsisakė atiduoti taip sunkiai sukurtą mokslo įstaigą klerikalams. Ligi šiol Realinė Mariampolės Gimnazija, kaip ir kitos Lietuvos mokyklos gaudavo pašalpos iš Valstybės Iždo. Klerikalai matydami, kad pažangioji visuomenė nepajėgs duoti šiai įstaigai lėšų, kiek mažiausia reikėtų jos laikymui, nuo š. m. rugpiučio mėn. 1 dienos atėmė iš gimnazijos Valstybės pašalpą, tikėdamiesi, kad gimnazija da prieš pradžią mokslo metų turės likviduoti ir jie toje pat vietoje galės atidaryti pageidaujamąjį savo vienuolyno fortą. Gimnazijos laikytojai turėdami domėje, kad klerikalų sauvalei turės ateiti galas ir pasitikėdami, kad Lietuvoje ir Amerikoje rasis pakankamas skaičius žmonių, kurie nepagailės lėšų ir duos galimybės šiai įstaigai tęsti darbą, nusistatė Realinę Mariampolės Gimnaziją laikyti ir be Valstybės pagalbos.

Valstybės pašalpa sudarė apie 90.000 litų — 9.000 dol. metams. Tokią pašalpą sulig Lietuvos įstatymais turi teisės gauti ir gauna visos net lenkų Lietuvoje mokyklos. Iš pažymėto čia skaičiaus atimtųjų pinigų galima spręsti, kiek sunkioje padėtyje yra dabar musų gimnazija ir jos mokytojai. Atėmus pašalpą, mokytojai liko nepakenčiamoje padėtyje, nes surinktųjų iš mokinių pinigų užteko vos dviem mėnesiam trečdaliu pamažitoms algoms pamokėti, o lėšų daug dar reikia ir buto nuomai ir kitiems mokslo įstaigos bendriems reikalams. Nors ir be lėšų be kiek pakenčiamo ištekliaus žmogaus gyvenimui, R. Gimnazijos mokytojai, žut but, ryžosi mokyklą laikyti, neleisti jos klerikalams praryti ir tuo budu duoti progos Lietuvos ir Amerikos pažangiąjai visuomenei ją išgelbėti. Lietuvos ir Amerikos laikraščiuose randame daug užuojautos, daug pasiryžimo padėti R. Gimnazijai, tačiau šis labai yra brangus laikas, nes gali atsitikti ir taip, kad pavėlinta parama jau gali nerasti tų žmonių, kuriems ji skiriama. Dabar gimnazijos mokytojai gyvena arba skolintais pinigais arba pragyvendami paskutinį savo turtą. Tokią padėtį mokyklos personalas galės tęsti da porą mėnesių ir jeigu per tą laiką mokykla negaus laukiamosios paramos, tai kad ir didžiausia širdgėla mokytojai verčiami bus gimnaziją likviduoti ir ieškoti darbo kitur.

Kadangi Mariampolė — visos Lietuvos **klerikalų tvirtovė, vienuolynų centras,** tai pažangiųjų žmonių mokslo įstaigos uždarymas butų labai skaudus.

Nenorime nustoti vilties, kad taip Amerikos, taip Lietuvos visi pažangieji žmonės neleis klerikalams praryti mokyklą. Todel jeigu Amerikos Lietuviai yra nusistatę Realinei Gimnazijai padėti, prašome tad daryti be atidėliojimų, nes pavėlinta parama gali jau nepasiekti tikslo. Šiuo momentu amerikiečių pagalba butų ypač svarbi, nes mokyklai išgyvenus da bent vienus metus jau jos padėtis turės galutinai paaiškėti del paaiškėjusios bendrosios Lietuvos padėties.

F. Bortkevičienė—
Realinės M. Gimn. remti D-jos pirmininkas.
Nariai:
B. Žygelis,
K. Bielinis,
L. Šmulkštys.
V. Baltrušaitis—
sekretorius.

LIETUVIAI AMERIKOJE

ROCKFORD, ILL.

Pastaruoju laiku čionai susitvėrė Amerikos Lietuvių Atletikos Kliubas, kuris turi gerą pasisekimą. Kaip girdėjau turi apie 50 narių, na, ir kapitalo jau turi apie šimtą dol.

Pirmiau čia buvo bandoma tverti atletikos kliubai, bet budavo be pasekmių. Nesa pas mus, lietuvius, vis budavo žiurima į tokius kliubus su paniekinimu. Taigi lietuviai jauni vyrai nekurie nueidavo į svetimtaučių kliubus arba visai niekur neprigulėdavo. Dabar jau galės prigulėti prie savųjų ir lavintis atletikoje.

Pijus G. Aleksynas.

TAYLORVILLE, ILL.

Taylorville stovi apie 35 mylias į pietrytus nuo Springfield. Miestas yra apskrities sostine, švarus ir gamtos apdovanotas su gražiomis apylinkėmis. Netoli miesto teka vidutinio dydžio upė, kur gyventojai vasaros metu nueina pakvėpuoti tyru oru, pažuvauti ir pasimaudyti. Ukiai čia atrodo neblogai, nes žemės esama ir labai geros, tik del aukštų kainų negalima įpirkti.

Lietuvių čia skaitoma yra maža kolonija ir didesnio įspudžio nedaro amerikonų tarpe. Neretai pasitaiko sueiti amerikietį, kuris visai nei neesąs girdėjęs, kas tai butų per paukštis tas lietuvis. O tas parodo, jog mes dar turime daug darbo prieš save. Bet ateitis mums yra daugiaus svarbi, negu praeitis ir mes, lietuviai, susiorganizavę į kuopas jau pradedam pasirodyti—veikti.

Štai ir Taylorvillėje 1921 metais susitvėrė SLA. 119 kp. Iš mažiukės kuopos jau išaugo į suvirš 30 narių ir sykiu pradeda rodyti savo naudingumą lietuviams, nes paskirta ir paaukuota Liet. Raud. Kryžiui $10.00, paaukuota ir Mariampolės Realei Gimnazijai $10.00. Buvo surengta jau apie 4 pasilinksminimo vakarai ir tiek pat vasaroms į miškus išvažiavimų, kuriuose su mumis kartu dalyvauja ir musų jaunimas. Ir be abejonės tas turės duoti gerų rezultatų, tik laukiam kuogreičiaus prisirašant prie SLA. 119 kuopos daugiaus musų jaunųjų vaikinų — merginas irgi užprašom prisirašyti. O tada bus galimybės ir veikimas daugiaus praplėsti, surengti pamargintų vakarų, prakalbų, bei perstatymų. Turiu dar pabriežti, jog 119 kp. valdyba sekantiems metams susideda iš geros valios žmonių ir todel turės reikšmės savo veikimu.

Darbai šioje apylinkėje yra anglių kasyklos, kurios priklauso Peabody Coal Co. Nors ir dirba gerai, tačiau darbininkai yra labai spaudžiami bosų. Tiesa, pačioje Taylorvillėje yra tik viena kasykla, bet iš čia nesusunku yra ir galima laiku pasiekti dar kitą kasyklą, vadinama No. 9. O retkarčiais matosi priimamų ir naujų darbininkų, labiausiai „mašinmanų" prie kirtimo anglies ir gelžkelio tiesėjų. Tik meldžiu nemanyti, jog aš garantuoju kam nors gavimą darbo kasykloje No. 9. Žmonės neblogai uždirba, o ir pati pasykla dar tebevadinama nauja. Anglies aukštumas nevienodas, nuo 3-jų iki 9-nių pėdų. Vietomis yra ir vandenio, tik gazų sako neesama.

Kazys Petkus,
SLA. 119 kp. koresp.

SO. BOSTON, MASS.

Pranešimas Am. Liet. Audimo Korporacijos Akcininkams.

Metinis akcininkų susirinkimas šios korporacijos įvyks sausio 20 d., 1925 m., 10 val. ryte, Lietuvių Salėje, kampas Silver ir E gatvių, So. Boston, Mass.

Kadangi daugelis akcininkų yra permainę savo antrašus ir naujų mums nepridavė, tai meldžiame visų akcininkų tuojaus prisiųsti mums savo tikrus antrašus ir atkreipti savo domę į aukščiau paskelbtą akcininkų susirinkimą ir jame dalyvauti kuoskaitlingiausiai.

Kurie akcininkai negali dalyvauti susirinkime, tai prašome pareikalauti „proxies" blankų, kurios bus tuojaus išsiuntinėtos.

Am. ir Liet. Audimo
Korp. Valdyba,
253 Broadway,
So. Boston, Mass.

KENOSHA, WIS.

Budamas Dailės Choro nariu nuo pat jo susitvėrimo ir iki dabar, gerai žinau kokių nesmagumų chorui prisėjo pergyventi. Nors choras turi gerų narių, dirbančių su pilna energija, bet buvo ir dar yra tokių, kurie neturi jokios nuovokos apie dailę, o tiktai priklauso tam, kad sukelti neramumą choro nariuose ir paskiaus sau gardžiai iš to pasijuokti. Bet tur but tas musų juokdariai prilipo galą liepto, nes jau nutverti už uodegos.

Nors Dailės Choras dar jaunutis, bet turėjo pergyventi labai sunkių momentų. Susitvėrus chorui iš 50 narių, gerų, energingų dainininkų ir dirbo visi su pasišventimu, su pilna energija. Ir kiek gražaus, kiek prakilnaus darbo atlikta! Atlankyta net visa eilė lietuvių kolonijų ir padainuota gražios liaudies dainos. Visi dainininkai patenkinti, linksmi dirba ir dainuoja gražiausioj harmonijoj, tarsi vieno tėvo vaikai.

Ir štai atsiranda vienas blogos valios žmogus, pasirašydamas po korespondencijoms „Slapukas" arba „Kenoshos Slapukas" ir „Kenošietis". Ir pradėjo jis savo purviną darbą. Kuris choro narys nepatiko jam, arba turėjo kokius savo ypatiškumus, tai viską išliejo savo korespondencijose. Todel nekurie nariai įsižeidė, nes budavo rašoma kas žodis tai melas. Bet vis dar manėme, kad tas korespondentas paliaus niekus rašinėjęs ir skleidęs tarpe choristų neapykantą. Rengėmės prie didelio veikalo „Iš Meilės" ir gerb. J. Macnorius buvo parinktas vaidinimą tvarkyti, nes ištikrųjų senas vaidila ir yra pasišventęs dirbti tam tikslui. Paskirstė tinkamesniems lošėjams roles, sulig p. Macnoriaus nuožiuros, kurie galėtų tinkamiau atlikti. Na ir pradeda mokyti, bet „Slapukas" ir čionai pašiepė nekuriuos choro narius. Bet visi dirba su pilna energija, kad kuogeriausiai pastačius minėtą veikalą. Pasitikėdami, kad turėsim gerą paramą iš Kenoshos ir apylinkių lietuvių, tai del didesnio pasigarsinimo ir daugiaus pelno nutarėm daryt programus su apgarsinimais. Bet „Slapuko" štabas ir čionai padarė choristams nesmagumo ir teko nekaltiems nariams nukentėti, kurie veikė su pasišventimu del naudos choro. Matot buvo galima atlikti spaudos darbą už 75 dolerius, bet „Slapukas" neklausė perspėjimo nekurių narių ir užmokėjo $115.00 ir pasigarsino ant pirmo puslapio

pio, nors neprisidėjo darbu nei pirštu pajudindamas.

Taigi tas viskas buvo daroma „Slapuko" štabe, kitiems choro nariams nieko nežinant. Bet atsirado truputį gudresnių, kurie tą viską sužinojo ir kada davė raportą viską iškėlė aikštėn. Ir didžiuma narių pasipiktino tokiu šmugelio darbu ir kada reikėjo tą patį veikalą atkartoti Rasine, tai nekurie lošėjai tiesiog pareikalavo po 10 dolerių, sakydami, kad jei tie šmugelninkai veltui apsigarsino ir nušmugeliavo apie 50 dolerių, kuriuos galėjo sutaupyti, tai kodel mes negalim gauti apmokėt. Bet pasidėkavojant p. J. Macnoriui jis perkalbėjo lošėjus ir veikalą sulošė. Bet jau pasigirdo tarpe daugumo choristų, kad dar dalyvaus iki koncertui, o po koncertui apleis chorą. Rengiant koncertą jau pas choristus nėra to entuziazmo, kokis pirmiaus budavo ir kiti sako, kad mes visi dirbame, eikvojam savo laiką ir energiją, o kiti pasinaudoja musų uždirbtu pelnu. Teisybę sakė. Koncerte jau ir žmonių mažiau, nes tas perbėgo žaibo greitumu po Kenošą ir apylinkės kolonijas, kad taip pas mus atsitiko. Po koncertui jau pradėjo laipsniškai mažintis choristų skaitlius — pildo savo žodį, kurie buvo šmeižiami. Čionai ir vėl „Slapukas" atvėrė savo melų maišą ir nepatinkamus sau lošėjus iškeliojo, išjuokė. Nors patsai neturi mažiausios nuovokos apie vaidinimą, taipgi iš jo ir dainininkas kaip iš gaidžio astronomas, bet jis visuomet bandė supykint narius, kad vienas kitu neužsitikėtų.

Atėjus rudeniui, po vasaros atostogų, ir vėl susirinkime, nors ne tiek skaitlingai, bet pradėjome ir vėl darbą varyt pirmyn. Kadangi susitvirtinimui susijungė į vieną ratelį choristai ir kanklininkai, tai permainė ir vardą: vietoj buvusio Dailės Choro, pasivadino „Dailės Rateliu". Taipgi atsiskyrė nuo SLA. 212 kuopos tiktai finansiškai ir gyvuoja po SLA. čarteriu. Ir vėl pradėjo visu smarkumu veikti. Tuojau surengė koncertą, kuris labai puikiai pavyko. Tuojaus po koncertui pasklido gandas, kad randasi pas mokytoją komp. M. Petrausko operetė „Apvesdinkite ir Mane". Visi dainininkai labai susidomėjo, kad geriaus prisirengus; nekurios dainininkės pradėjo imti privatiškas lekcijas, kad tinkamiau prisirengus. Tas pagirtina!

Štai ir vėl pasirodo korespondencija, po kuria pasirašo „Kenoshietis". Ir vėl pradėjo kelti neramumą chore visokiais melais, nes kas žodis, tai melas. Matot jau nebėra toks skaitlingas choras kaip buvo, tai nėra iš kur vaikyti, todel pradėjo ant choro valdybos užmetimus daryti: kaltas mokytojas ir choro pirmininkas. Sako, kad stumiami kitų tos dvi ypatos priverčiamos veikti. Aš norėčiau paklausti, kiek „Kenošietis" gali pastumėt veikimą pirmyn? Visi choristai tuoj sužinos, nes jo darbas yra tiktai ardyti. Jisai suardė pereitą sezoną choro veikimą ir dabar pradėjus vėl veikti, jis ir vėl pradėjo savo purviną darbą. Jei Slapukas nemeluoja, tai kodel nepasirašo savo tikro vardo, bet visuomet pakampiais slapstydamasis rašinėja, meluoja ir ardo vienybę?

Toliaus sako „Kada J. Macnorius buvo, tai viskas ėjo sekmingai, bet Macnoriui pasitraukus viskas suira". Macnoriui visuomet turim atiduoti kreditą už jo sunkų darbą ir tvarką, nes jis, užimdamas organizatoriaus vietą, dirbo išsijuosęs, ypač daug pasidarbavo pereitais metais lošiant veikalą „Iš Meilės". Bet dar p. Macnoriui bebuvant prie choro jau pusės narių netekom del to paties slapuko „pasidarbavimo". Gal sakysi netaip? Ir p. Macnoriui pasitraukus nei vieno nario nepraradom, nes choristai žinojo kodel jis turėjo pasitraukti. Mat aplinkybės jam neleido daugiaus dalyvauti choro veikime.

Toliaus sako, mokytojas neatsilanko paskirtu laiku ir choristai turi laukti po valandą ar daugiaus ir todel nupuola upas pas choristus. Juk „Kenošietis" gerai žinojo, kad mokytojas negalėjo atsilankyti laiku apie porą sykių, nes jį biznis užlaikė, ir mokytojas apie porą sykių aiškinosi choristams, kad negalįs laiku pributi delei savo biznio reikalų.

Ant galo „Kenošietis" labai išgiria kanklininkus ir drauge pp. Raščių ir Ilinevskį. Taip jis gyrė pirmiau visus choristus ir mokytoją su pirmininku, bet vėliaus su savo melais ir neteisingais užgavimais išvaikė beveik visus choro narius, o ant galo ir valdybą bando išvyti. Taip bus ir su kanklininkais.

Taigi patartina „Dailės Rateliui" nelaikyti tokios ypatos, kuri kenkia draugijos augimui. Tuojaus prašalint, visus slaptus griovikus, o tada tiktai bus ramybė ir visi gražiai sugyvensime.

Ratelio Sargas.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

STRAIPSNIS 105.

MAISTAS AUGANTIEMS KUDIKIAMS.

Laukiant kudikio normališkai vystytis reikia jam duoti užtektinai tinkamo maisto. Daugelis kudikių, kurie menki gimstant, gali buti išauginti į stiprius vaikučius jei tinkamai prižiurima jų maistas.

Jei pastudijuosi bendro penėjimo raštus, tai pamatysi, kad valgiai yra laipsniškai didinami su kudikio augimu. Iš pat pradžių turime griežtai pienišką maistą, prie kurio vėliau prisideda košė, vaisiai ir keletas daržovių. Pridėjimas eina laipsniškai, kad neišvertus viduriukų, bet prižiuri normalį augimą.

Panašus planas rekomenduojamas vaikams, bet per pirmus penkis metus reikia apsirubežiuoti tik tais valgiais, kurie tinkamiausia parupina elementų reikalingų ugiui, ir kurie geriausia tinka kudikio virškinimo spėkoms.

Pienas, kaip ir kudikiams, vis tebeturi buti pamatas valgių. Jis absoliutiškai reikalingas tinkamam išsivystymui. Eagle Brand Pienas yra plačiai vartojamas Netolimuose Rytuose tarpe našlaičių Šventos Žemės, ir gamina stebėtinus vaisius gydant nedapenėjimą. Eagle Brand, tinkamai vartotas, suteikia visą reikalingą maistą del augimo ir todel turėtų įeiti į kiekvieno augančio vaiko valgį.

Tukstančiai ir tukstančiai kudikių reikalauja ypatingos priežiuros tarp keturių ir 16 metų. Jiems reikia maisto, kuris ypatingai sotus. Jiems reikia maisto, kuris pagelbės jiems tapti stipriais ir vikriais, kovojančiais prieš ligas. Tėvams šitokių kudikių stiprai rekomenduojama Borden's Eagle Pienas. Tai puikiausias pienas moksliškai sumaišytas su geriausiu cukrumi, kuris pagelbsti kudikiui įgyti svorio, be ko jis negali buti stipras ir vikrus. Yra tikra ekonomija visiems tėvams prižiurėti, kad jų vaikai tinkamai subudavoti stembimui prieš ligas, kadangi yra pigiau vaiką sveiku išlaikyti, negu jį gydyti. Šitiems vaikams, rekomenduojama, duoti du šaukštu Eagle Pieno, atmiežto trimi čvertimi puodelio šalto vasdens. Gali duoti paryčiais ar po pietų. Senesni vaikai kai kada labiau jį mėgsta su ginger ale vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu.

Skaityk atydžiai kas savaitę šituos straipsnius ir pasidėk ateičiai.

Ranka Ranką Mazgoja

Mes, lietuviai cigarų išdirbėjai, garsindami „Tėvynėje" paremiame laikraštį, todel laikraščio skaitytojai lietuviai darbininkai, kurie rukot, vietoje kažin kieno cigarus. kurie nieko gero nedaro, o gal savo priešus šelpiate, tad labai išmintingai darysite, kad tik **Naujokų Brolių** išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, sumaniai padaryti iš geriausia tabako, gražiai dega, malonus rukyti ir dumas puikiai kvepia. Draugai „Tėvynės", kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose, Restoracijose, Kliubuose ir štoreliuose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGAR

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rukant džiaugsitės, kad rukai cigarą po vardu D. L. K. Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso. Juos visi myli.

Imant baksais atseina daug pigiau. Cigarus išsiunčiame visur Amerikoje per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY,
231 DIVISION AVE.,
BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvius; jų cigarai labai geri. Agentai visuose miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę. Lai gyvuoja Lietuvių Tauta!

GROBLEWSKIO

Pirkdamas žiurėk kad šitas

paveikslas būtų ant pakelio

(REGISTERED TRADE MARK)

Išdirbta į 3 Didumas:
Po 35c., 65c. ir $1.25

Kada but reikalas del tikrų Lietuviškų gyduolių išdirbtų Dirbtuvėje Aptiekoriaus Groblewskio, Rašykite del knygutės

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
PLYMOUTH, PA. U. S. A.

Trynimas Visados Suteikia Palengvinimą!
Neatsidėkit ant riebaluotų mosčių, kuomet jums butinai reikalingas linimentas!

Įreg. S. V. PAIN-EXPELLER Pat. Ofise.

visuomet buvo pagelbinga gyduole. Tis yra puikiausis ir labiausiai patikėtinas linimentas, kokį tik pinigai gali nupirkti. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išgydo o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Dekšnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

"AUŠROS KETURIASDEŠIMTIS METŲ SUKAKTUVĖSE"
TAI TINKAMIAUSIA ŠIŲ METŲ DOVANA

Tose sudėtinėse iš 264 puslapių knygose rasite didžiumos musų Amerikos redaktorių (ir „Tėvynės") straipsnius apie svarbią musų kulturos istorijoje epoką. Yra jose daugel svarbių straipsnių apie „Aušros" laikus, Dr. Kudirkos gromatos, „Aušros" fotografijos — facsimile, taipgi apie šimto musų kulturos istorijoje atsižymėjusių vyrų paveikslai. Kas žinotina iš musų tautos atbudimo istorijos tose knygose pažymėta. Kiekvieno apšviestuolio ir tėvynainio namus privalo papuošti tos knygos.

Kaina tų knygų 2 doleriai; — dirbtinės odos apdaruose 2 dol. 75 centai.

Galite gauti musų redakcijoje arba pas:

A. MILUKAS & Co.,
3654 Richmond Str., Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ
Liaudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės" komplektus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę" kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VARPAS

SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS, EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Jung. Valstybėse $2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

„Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus.

Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk „Varpą". Siųsk pinigus šituo adresu:

„VARPAS",
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalaukit Musų 1925 m. Knygų Katalogo.

DIRVA

Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"VILNIS"
LIETUVIŲ DARBININKŲ DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, 8 PUSLAPIŲ.
Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams $3.50; pusei metų $2.00.

VILNIS,
3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

"SANDAROS"
KALENDORIUS
1925 METAMS

Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS NAUJAS KALENDORIUS 1925 metų jau gatavas. Norinti įsigyti labai gražų iliustruotą daugeliu paveikslų „SANDAROS" KALENDORIŲ reikalaukite dabar. Kaina tik 25 centai. Kalendorius labai gražus ir turiningas visokiais moksliškiais raštais, beletristika, biografijoms, su daugybe paveikslų lietuvių veikėjų. Taipgi rasite daug žingeidžių žinių ir informacijų. Siųskite 25 centų vertės krasos ženkleliais, mes pasiųsime Tamstai šį gražų kalendorių.

PASARGA: Agentams duodame labai papiginta kaina.

"SANDARA",
327 E Street, So. Boston, Mass.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK
"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį. pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MAS.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis „TĖVYNĖJE".

VIETINĖS ŽINIOS

Jau Atsidaro Jaunuolių Mokykla.

Šiame pat „Tėvynės" puslapyje telpa SLA. 38 kuopos komisijos pranešimas apie atidarymą suorganizuotos **SLA. 83-čios kp. Jaunuolių Mokyklos.** Mokykla atidaroma penktadieny sausio 9 d., 1925 m., Vienybės svetainėje, Brooklyne. Patartina perskaityti oficialį pranešimą del sužinojimo visų smulkmenų.

Prie progos norime pastebėti dar kartą tą svarbą Brooklyno lietuvių gyvenime, kokią sudaro šios Jaunuolių Mokyklos atidarymas. Tai yra patiesiama rimtas pagrindas čion augančio jaunimo lietuvinimui, **nes mokėjimas savo prigimtos kalbos yra pirmutiniu žingsniu į savo tautos gyvenimą. Kuomet Amerikos lietuvių priauganti karta mokės gerai savo prigimtą kalbą, kuomet susipažins su lietuvių tautos istorija, literatura ir daile, sužinos jos troškimus ir siekinius, tuomet pamylės lietuvių gyvenimą, dirbs jame ir trumpoje ateityje susilauksime rimtų darbuotojų visuomeniam gyvenime iš čion augusio jaunimo.** Tuomet ir musų organizacijoje — Susivienijime padidės jaunų darbuotojų skaitlius, nes užsidarius ateivystei iš Lietuvos tik ir belieka remtis čionai augančiu jaunimu papildymui musų su kiekviena diena mažėjančių jėgų organizacijos darbams.

Šioje SLA. 83-čios kuopos Jaunuolių Mokykloje kai kartas ir bus mokinama tik visiems lietuviams bendrų dalykų: lietuvių kalbos, rašybos, gramatikos, meno (lengvų vaidinimų ir dainavimo) ir tt. Todel kiekvieno lietuvio tėvo pareiga nieko nelaukiant prirašyti savo vaikus prie šios Jaunuolių Mokyklos ir pridaboti, kad jie ją lankytų sistematiškai — nei vienos pamokos nepraleisdami. Ypač SLA. nariai butinai privalo savo vaikučius versti lankyt šią mokyklą, nes jų pareiga juos išauklėti rimtais SLA. darbuotojais. Nors nauji mokiniai bus priimami ir po mokyklos atidarymui, vienok patartina mokyklą pradėti nuo pirmos dienos, nes tik tuo budu bus galima kuoveikiausiai tinkamai sutvarkyti klesas.

Todel visi pasinaudokime šia proga ir padarykime šią SLA. 83 kuopos Jaunuolių Mokyklą skaitlingu centru musų priaugančios kartos auklėjimui!

Neužmirškite Svarbių Prakalbų.

Kai jau „Tėvynėje" buvo pranešta, kad Brooklyno-New Yorko sandariečiai rengia labai svarbias prakalbas, todel šiuomi dar kartą norime priminti Brooklyno, New Yorko ir apylinkinių miestų lietuviams, kad kuoskaitlingiausiai atsilankytumet į šias svarbias prakalbas. Kalbės net keturi žymiausi tautinio nusistatymo kalbėtojai: „Sandaros" redaktorius A. A. Tulys, ALTS. prezidentas J. W. Liutas, „Vienybės" redaktorius J. O. Širvydas ir „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis. Jie kalbės skirtingais ir svarbiais klausimais iš šių dienų įvykių Lietuvoje ir Amerikos lietuviuose.

Prakalbos įvyks ketvirtadieny, sausio 15 d., 1925 m., Labor Lyceum salėje No. 9, 949 Willoughby Ave., Brooklyne. **Pradžia lygiai 8 val. vakare. Visus širdingai kviečiame atsilankyti į šias prakalbas kuoskaitlingiausiai ir išgirsti žymius kalbėtojus apibudinančius svarbius lietuvių gyvenimo klausimus.**

Rengėjai.

Gražiai Pavykęs Vakarėlis.

„Vienybė" praneša, kad Naujų Metų „sutiktuvėms" „Vienybės" Svetainėje buvo surengtas Lietuvių Moterų Globos Draugijos vakarėlis, kuris buvo pavadintas „Ponų ir Ponių", tai yra pamėgdžiojimui Kauno salionuose vyrų linkečiavimo, rankų bučiavimo moterims ir vienas kito vadinimo „ponas", „ponia", „panelė" ir tt. Svečių susirinko virš šimto žmonių, taip sakant, buvo jau net „tirštai".

Vakarienė buvo smagi ir linksma. Nevalia buvo kitaip vadintis, kaip „ponais". Už kiekvieną pasakymą: „tautietis", „pilietis", „mužikas", buvo prasižengėlis areštuojama ir „taikos teisėjas" A. Ankudavičius be pasigailėjimo smerkė nikeliu.

Policmonkos buvo: J. Dulienė ir A. Ankudavičienė, kurios kaslink prasižengėlių pasirodė nėkiek nešvelnesnės už bile vieną „cop". Mokytoja, kaip reikia „poniškai" elgtis, buvo F. Lazdynienė š Newarko. Kas nemokėjo sveikindamasi gerai išriesti nugaros, tas buvo privedamas ir parodomas prie ant sienos kabančio „ponų" paveikslo, kurį tam tikslui buvo nupiešęs žinomas „propesorius" J. Narvydas.

Buvo ir kaukėtų svečių bei viešnių, kaip va: I. Morkelis— Kauno turkas; p. Rickus — klaunas, L. Radzevičius — indusas, U. Bacevičienė ir kiti.

Po vakarienės prisirašė L. M. G. Draugijon šie nariai: Jonas Beržietis, Selema Beržietienė, Magdelena Turauskienė, Michael Basil-Smirnoff (lietuviškas rusas iš Elizabeth), J. Rybinskienė (iš Elizabeth), Fred Vokietaitis, Mrs. A.-Zinis, Kaz. Jovaiša.

Išsiskirstė svečiai apie 3 val. ryto, jau apsipratę su sulauktu Naujuoju Metu, linkėdami vieni kitiems laimingai pasimatyti kitą sykį taip pat linksmai. Svečių buvo ne tik vietinių, bet ir aplinkinių, kaip: Elizabeth, Newark, Bayside ir net iš Philadelphia.

Įvairios New Yorko Žinios.

— **Pradėjo snigti New Yorke** sausio 2 d. ryte ir apie vakarą jau pasiekė nemažos audros. Apie 12 val. naktį pusnis nustojo, vienok sniego išpuolė 9 colių storumo. Laike audros buvo daug nelaimingų atsitikimų ir žuvo 4 ypatos. Nors sausio 3 d. ryte jau buvo darbe 16,000 gatvių valytojų, vienok per dvi dieni New Yorke gatvėse judėjimas buvo suparaližiuotas ir veik visos gatvės užkimštos stovinčiais automobiliais ir vežimais. **Tokia padėtis** labai pavojinga New Yorkui atsitikime gaisro.

— **New Yorko finansiniam centre** judėjimas jau pralenkė pastarųjų 18 metų judėjimą. Įvairių kompanijų akcijos vis dar eina brangyn ir tik per dvi valandi sausio 2 d. 1,474,750 įvairių akcijų perėjo iš rankų į rankas.

— **Kilęs didelis gaisras** ponios Norman Thomas namuose prie Irwing Place, kurie buvo paskirti gyvenimui studentų ir mokytojų, padarė didelių nuostolių, nes gaisre žuvo viena studentė, kuri greitu laiku butų baigusi medicinos mokslą ir 3 kitos ypatos nepavojingai apdegė. Viršaus 100 šeimynų išvaryta į gatvę laike gaisro. Taipgi įvyko ir daugiau gaisrų, vienok kituose žuvusių žmonių **nėra.**

— **Žmonių sveikatingumas** New Yorko mieste 1924 m. buvo ypatingai geras. Viso mirčių buvo 71,252, arba 2,180 mažiau, negu bent kuriais pereitais 5 metais, nes abelnai imant išpuola apie po 73,432 mirtis kiekvieniems metams. Kiekvienam 1,000 gyventojų išpuola po 11.84 mirtis. Didžiausis sumažėjimas mirčių tarpe kudikių, vienok žymiai padidėjęs tarpe senų žmonių.

Gimimų buvo 130,426, arba 838 mažiau, negu 1923 m. Vedybų buvę 62,254, arba 185 daugiau, negu 1923 m.

— **Surinkta Kalėdinių aukų** „New York Times" dienraščio pastangomis $231,698.81, kuriomis sušelpta 348 šeimynos su 1,425 ypatomis išviso. Aukotojų skaičius siekia 11,340, kurie aukoję pradedant 5 dol. ir baigiant net 10,000 dol. Nekurioms nelaimingoms biednųjų šeimynoms skirta pašalpos net iki 2,000 dol.

— **Šeimynų persiskyrimų** skaitlius Brooklyne 1924 m. sumažėjo 124. 1923 m. persiskyrimų Brooklyne buvo 1,622, o pereitais metais buvo 1,498.

— **New Yorko 36 organizacijos** oficialiai padavė skundus teisėjui McAvoy, kuris veda tirynėjimus New Yórko susisiekimo įmonių neatatinkamumo. Keli šimtai individualių žmonių ir 36 visuomeninės organizacijos skundžia, kad New Yorko subvėse padėtis tiesiog nepakenčiama. Neapsakomas susikimšimas, traukinių netvarkus judėjimas ir nesanitariškumas subvėse ir traukiniuose sudaro stačiai pasibaisėtinas sąlygas.

— **Naujų Metų apvaikščiojimas** New Yorke buvo gana triukšmingas. Nuodinga degtinė užmušė 2 ypatas, viena ypata nušauta muštynėse ir keliasdešimt nugabenta į ligonines susirgusių nuo nuodingos degtinės ir nuo sužeidimų. Taipgi keliolika ypatų suareštuota.

— **„New York World" dienraštis** pakėlė kainą. Iki šiol šio laikraščio egz. parsidavinėjo po 2c., o su pradžia šių metų jo kaina pakelta iki 3c.

— **Keturios ypatos užtroško** gazu ir 3 tiek gazo apkvaitintos, kad reikėjo gabenti į ligoninę. Šios nelaimės įvyko New Yorke sausio 4 d. delei nepridabojimo gazu kurianamų apšildymo pečių.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES Į ABI PUSI
NUPIGINTOS
Į Lietuvą Per Bremen'ą
Trečia klesa tik tai kajutos
Nepiliečiai sugrįžtanti bėgy 12 mėnesių prieplaukoje neturės jokių kėblumų.
32 Broadway, New York arba pas vietos agentą

STENGIASI GYVENTI 100 METŲ

Senovinė paslaptis iš Europos.

PITTSBURGH'O GYVENTOJAS PASAKO SAVO PASLAPTĮ.

Birželio mėnesy 1913, H. H. Von Schlick iš Pittsburgh, Pa., galėjo buti matomas belankant žymesnius Pittsburgh'o biznierius jų raštinėse. jis nešiojosi su savim valyžėlę ir jo pasirodymas buvo sutinkamas su šypsa reiškiančia malonų priėmimą. Tie vyrai buvo jo nuolatiniai pirkėjai. Jie gėrė iš jo „Jaunystės Šaltinio". Per jį, jie atnaujino sutartį su gyvenimu ir sveikata, sau ir savo šeimynoms.

Iš savo valyzėlės Von Schlick išsitrau'ia skrynelę ir meiliai ją glamo a. Tai buvo jo paslaptis.

Kur jis ją įgijo?

Tai yra padavimas, kurį kiekvienas šio straipsnio skaitytojas privalėtų žinoti ant atminties.

Pavasary 1899 metų aš susipažinau su ponu Boris Marokeff, senu Bulgarijos gyventoju. Aš tuomet buvau labai paliegęs žmogus ir p. Marokeff žadėjo duoti man formulą gydančių žolių arbatos, kuri yra plačiai vartojama jo gimtinėj šaly, užtikrindamas, kad ji man tuojaus pagelbės pasveikti.

„Aš tau ją pagaminsiu", sako jis ponui Von Schlick. „Ji susideda iš lapų, medžių žievių, šaknų, žolių ir žiedų nuo tam tikrų augmenų, Sutvertojo pavestų savo sergantiems vaikams. Tuojaus pastebėsi naują jausmą ir jausiesi nauju žmogumi."

Pamėginau tą Bulgariškų Žolių Arbatą ir šiandien budamas arti 60 metų amžiaus, jaučiuosi taip jaunas, kaip kad buvau 35 metų. Ponas Von Schlick pasakoja, kad žmonės, kurie sirguliavo per metų metus saką jam, kad jaučiasi nuo 10 iki 30 metų jaunesniais, panaudojus Bulgariškų Žolių Arbatą tik per trumpą laiką.

Greitai pasklido garsas apie Bulgariškų Žolių Arbatą. Šiandien ją naudoja milionai žmonių visame pasauly, apsigynimui senatvės silpnumų. Taipgi įimant ir priaugančias mergaites ar moteris žengenčias per abejotiną gyvenimo slenkstį. Visi giria ir rekomenduoja ją. Vyrai, nustoję vilties, randa joje pagalbą atgavimui savo pilnos sveikatos, stiprumo, gyvumo, energijos ir šaltinis geros sveikatos vėl sugrįžta net tiems, kurie jau buvo desperacijoj.

Aš noriu, kad kiekvienas sergantis ar neišgalintis žmogus pamėgintų mano Bulganiškų Žolių Arbatą, nes aš žinau, kad ji sugrąžins linksmumą ir spindulius geros sveikatos jusų gyveniman — tik pamėginkite ją, tai viskas ko aš prašau.

Geriant karštą Bulgariškų Žolių Arbatą tuojaus pagelbsti sunaikinti peršalimą ir apsaugoja nuo influenzos ar plaučių uždegimo.

Nueikite pas savo vaistininką šiandien ir reikalaukite, kad duotų pakelį Bulgariškų Žolių Arbatos, butinai reikalaukite tikrosios mano sutaisytos Bulgariškų Žolių Arbatos; neimkit pamėgzdžiojimų ar pavaduotojų. Reikalaukite tikrosios Bulgariškų Žolių Arbatos, mano sudarytos. Tą butinai turite gauti. Sudedu aš ją į trijų didumų pakelius — 35c., 75c., 1.25.

Pasarga: Daug žmonių gyvena ant ukių ar mažuose miesteliuose, kur nėra vaistinyčių. Jie šios gyduolės butinai reikalingi ir turi ją gauti, todel aš prisiųsiu per paštą didelį 5 mėnesiams gydymo pakelį už 1.25. Adresuokite man — H. H. Von Schlick, President, 831 Locust St., Pittsburgh, Pa.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Maži kudikiai negali niekuomi sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalas jųs, motinos! Prižiurėkit juos rupestingai. Pridabokit, kad jų viduriai veiktų kiekvieną dieną. Ir jei apsireikštų nors mažiausis vidurių užkietėjimas, duokite jiems Bambino—Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiaus. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Bonka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Nuga-Tone

20 DIENŲ GYDYMO BANDYMAS

PINIGŲ NESIUSKITE

Tik tuoj išrašykite ir prisiųskite žemiau paduotą kuponą! Tai visa, ką, jųs turite daryti, kad gavus pabandymui 20 dienų gydymą pagalba Nuga-Tone—vidurių liuosavimo vaisto, kuris reguliuoja ir stimuliuoja kuno funkcijas ir prigelbsti sistemai atlikti tą darbą, kuris jai paskirta pačios gamtos.

Nuga-Tone turi atatinkamoje formoje Geležies, kuri yra reikalinga sveiko ir raudono kraujo padarymui. Tai Geležis raudonina skruostus ir stiprina muskulus. Nuga-Tone taipgi turi vaistų formoje Fosforo elemento, kuris labaį svarbią rolę lošia musų kune. Prie viso to Nuga-Tone dar turi Sešis kitus naudingus dalykus. Tie puikųs vaistai yra vartojami geriausių viso pasaulio daktarų prigelbejimui gamtai ir sustiprinimui kuno.

Nuga-Tone yra daktaro receptas, kuris daug kartų buvo išrašomas ir bėgiu trijų dešimčių suviršum metų davė gerų rezultatų. Tukstančiai vyrų ir moterų labai giria Nuga-Tone, nes tas vaistas suteikė jiems geresnę sveikatą. Nuga-Tone yra tikrai geras vaistas ir turi pagelbeti jusų atsitikime, priešingai jis jums nei cento nekainuous.

Nuga-Tone stiprina kraujo cirkuliaciją ir sustiprina kuno funkcijas. Jis stimuliuoja ir reguliuoja vidurius, sustiprina pilvo veiiksmą gerina apetitą ir prigelbsti virškinimui. Nuga-Tone pašalina vidurių užkietėjimą ir gazus, prašalina blogą kvapą ir sukepima nuo liežuvio, paliuosuoja nuo galvos skaudėjimo ir gražina odą, kuri lyg purvu yra apnešta nuo virdurių užkietejimo ir kitų ligų. Nuga-Tone yra vienas puikiausių vaistų—jis priduoda Jums daugiau gaivumo ir ambicijos. Vartok Nuga-Tone kelias dienas ir stebek permainą—jus pasidarysite linksmensni laimingesni ir pajusite, kad verta yra gyventi.

VEIKITE ŠIANDIEN! Tuoj išrašykite ir pasiųskite kuponą, kad galėtute ir jus išbandyte Nuga-Tone gerumą. Jis įrodė savo gerumą tukstančiams vyrų ir moterų—leiskite įrodyti jo naudingumą jums. Vartokite kuponą tuoj, kad nepamirštute. Nuga-Tone yra pardavinejimas taipgi aptiekose tuo supratimu įr sutartimi, kad jis turi patenkinti jus, arba pinigai grąžinama. Žiurek sutartį ant kiekvieno paketuko.

20 DIENŲ BANDYMO KUPONAS
NATIONAL LABORATORY, Dept. Lith. 506 1018 S. Wabash Ave., Chicago.
GERBIAMIEJI: Prisiųskite man išbanymui Nuga-Tone 30 dienų apmokant pašto išlaidas ir taja sąlyga, jog aš vartosiu jį 20 dienų ir jeigu jis pagelbės, tai užmokesiu jums $1.00; jeigu nepagelbės, tai likusią paketuko dalį aš sugražinsiu jums ir nieko nemokėsiu.
Vardas..
Gatvė ir No. arba R. F. D.....................
Miestas.......................Valstija.........

SLA. 83 Kuopos

JAUNUOLIŲ MOKYKLA

VIENYBĖS SVETAINĖJE,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Prasidės Penktadieny, Sausio 9 d.,
8 val. vakare.

—o—

Kiekvieno lietuvio yra šventa pareiga mokėti savo tėvų kalbą. Amerikoje gimę lietuviai ne visi turėjo progos tokiais laimingais buti. Delei susidėjusių šiame krašte aplinkybių, daugelis čia gimusių jaunuolių net nė su savo tėvais negali susikalbėti: vaikai nemoka lietuviškai, tėvai — angliškai. Nemokėdami savo tėvų kalbos jaunuoliai šalinasi nuo savų žmonių, jų veikimo, pagaliau net savo tėvų. 83 kuopa, atsižvelgdama į šią liudną lietuvių jaunuolių padėtį, rado reikalingu įsteigti jaunuolių mokyklą. Šioje mokykloje bus mokoma lietuvių kalbos, rašybos, gramatikos, meno (lengvų vaidinimų, dainavimo) ir tt. Todel kiekvienas tėvas privalėtų savo jaunuolius atsiųsti šion mokyklon, o čia jie bus tinkamai pamokinti. Mokestis visai žema, nes tik 15c. savaitėje.

—o—

Tėvai, Siųskit Savo Jaunuolius šion Mokyklon!

Įstoti galima ir mokyklai prasidėjus, tai yra vėliau sausio 9 d. Bet pageidaujama juogreičiausia, nes bus galima tinkamai klesas sudaryti.

Mokyklos Komisija:

Pr. Bajoras,
Ig. Kavaliauskas,
St. Pauža.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po	$1.50
Mažesni Auksiniai	.75
Paauksuoti	.50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50, mažesni auksiniai — po $1.00 ir 75c.; paauksuoti—po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. per siuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtis

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po	$3.00
Geležinės Pečėtis, įspaudžiamos į popierą	$5.00

Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų systema su drutais audimo apdarais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tiktai už $2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.